Jaargang 108. Dingsdag, 10 Julij 1849. No. 55.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Deze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags *en* Vrijdags. *De abonnements-prijs voor den jaargang* 1849 *is f* 8—32, *en* franco *per post f* 9—62; *per kwartaal f* 2—08 *en per post f* 2—40½.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben het noodig geoordeeld, aan de Ingezetenen bij deze te herinneren, dat zij, volgens artikel 76 van het Reglement van Politie, onder anderen verpligt zijn, op de daarbij bepaalde dagen der week, zijnde **DONDERDAG VOORMIDDAG** voor de ingezetenen, bij welke de VUILNIS dien dag door de STADS MENNERS wordt opgenomen, en **VRIJDAG VOORMIDDAG** voor de ingezetenen, bij welke de VUILNIS dien dag wordt opgenomen, de **GOTEN en RIOLEN**, welke vóór of langs hunne Eeven loopen, tot den bodem toe op te scheppen of te doen opscheppen; wordende een ieder, dien zulks aangaat, gewaarschuwd, dat daarop, bij het tegenwoordige warm weder, van wege de Politie een zeer naauwkeurig toezigt zal worden gehouden en tegen de nalatigen proces-verbaal opgemaakt.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 9den Julij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

De **STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE** in de Stad *Groningen* adverteert bij deze, dat de **AANGAVE der KINDEREN**, voor welke de **TOEGANG** tot eene der **STADSSCHOLEN** op den 1sten NOVEMBER 1849 verlangd wordt, ter STADS-SECRETARIJ zal moeten gedaan worden in den loop der maand JULIJ aanstaande.

GRONINGEN, 25 Junij 1849.

De Stedelijke Schoolcommissie voornoemd,
Namens dezelve:
L. B. LOHMAN,
Secretaris.

CHOLERA.

GRONINGEN, 9 Julij. Van den 5den tot den 9den Julij zijn als door de Cholera aangetast opgegeven 24 lijders, 2 hersteld, 16 overleden en 14 nog in behandeling.

De Stedelijke Geneesk. Commissie:
W. C. VAN MESDAG,
Secretaris.

RUSLAND.

PETERSBURG, 22 Junij.

De Keizer heeft bij ukase het getal studenten aan elke universiteit des rijks tot 300 beperkt. Daar tegenwoordig onderscheidene hoogescholen door veel meer studenten worden bezocht (Moskou telt er meer dan 1000, Dorpat 650 enz.), zal geene universiteit nieuwe studenten meer mogen aannemen, dan nadat hun getal tot beneden 300 zal verminderd zijn. In geval van opene plaatsen, zullen de universiteiten bij voorkeur opnemen jonge lieden van adellijke afkomst, en vervolgens hen, die zich aan de geneeskunde wijden.

ITALIE.

ROME.

„Rome capituleert!" Deze onverwachte tijding is Dingsdag den 3den Julij in de Fransche Kamer door de Regering bekend gemaakt. Omstandige berigten ontbreken nog. Het schijnt, dat inwendige verdeeldheid veel heeft toegebragt tot dien uitslag, die de hoofdstad der Christenheid redt van verwoesting en de Franschen van de harde noodzakelijkheid om Rome met geweld te veroveren. Sedert lang wenschte een groot deel der bevolking eene capitulatie, maar de vreemde benden smoorden dien wensch door schrik. Men verzekert, dat de wanhoop eindelijk de inwoners moed heeft doen vatten, en dat zij zich zelfs gewapenderhand tegen de voortzetting des strijds hebben verzet. Zekerlijk hebben oók de tijdingen uit Parijs, die den val der Bergpartij meldden en daarmede de hoop op eene verandering van bewind in Frankrijk benamen, het besluit der Constituërende Vergadering verhaast.

[De buitenlandsche consuls te Rome, waaronder ook de Nederlandsche, hebben nog vóór dat de Romeinsche overheid haren wensch om te kapituleren had te kennen gegeven, bij den generaal *Oudinot geprotesteerd* tegen het bombardement der stad. De gezamenlijke consuls hebben wijders, nadat zij antwoord hadden ontvangen van den generaal *Oudinot*, het driemanschap vermaand, „om met de Franschen in onderhandeling te treden, onder bedreiging, dat, als het driemanschap aan dat verlangen niet wilde voldoen, zij met hunne landgenooten de stad zouden verlaten." Het schijnt er mitsdien voor te moeten worden gehouden, dat ook aan de tusschenkomst van de consuls de gunstige wending moet worden toegeschreven, welke de zaken te Rome genomen hebben.]

Begin der Overgave van Rome.

De bestorming, welke in den nacht van den 30sten Junij heeft plaats gehad, heeft de daarvan verwachte uitkomsten gehad. — Sedert den avond van den 1sten Julij werden opeslingen tot onderwerping gedaan door den Romeinschen gemeenteraad. De Fransche troepen bezetteden het bastion no. 9. — Dat bastion, de poorten San Paolo, Portèse en San Pancras werden den 2den 's avonds voor hen geopend. Alle maatregelen werden genomen, opdat de bezitneming van Rome in de meeste orde zou plaats hebben. De krijgstucht der soldaten evenaarde hunne dapperheid.

[Ook te Rome is nu de Revolutie en de Republiek zelve overwonnen. Doch tevens is het Fransche leger in Rome een waarborg voor Rome, — ja voor geheel Italië, dat de tijd van het onbeperkt gezag der vorsten en van volslagen gemis aan burgerlijke en staatkundige vrijheid niet zal terug keeren, hoezeer ook de Italiaansche Vorsten zulks mogten wenschen. De Franschen hebben zonder Oostenrijk, zonder Spanje, zonder Napels, zelfs zonder den Paus, zich meester gemaakt van Rome, Italië's hoofdstad en middelpunt; — zij zijn er nu des te vrijer, om te handelen naar eigen inzigten.

De wijze waarop zij zich meester gemaakt hebben van Rome, strekt den Franschen tot eer; zij hebben de aloude stad met de gedenkteekenen van tweederlei beschaving, zij hebben ook de door eene drieste minderheid, onder leiding van vreemdelingen, medegesleepte bevolking, veelzins gespaard en van hunne middelen tot aanval met groote matiging gebruik gemaakt. Het was een beleg, de staatkunde des vredes waardig, gelijk het daarvan een uitvloeisel is: doch de soldaat in het kamp voor Rome, gebukt door de hitte en de vermoeijenis, morde niet zelden, „dat men zooveel omslag maakte met dat *Museum*."]

Bezetting van Rome door de Fransche troepen.

Den 7den, ochtends heeft de Fransche regering eene nieuwe depèche ontvangen van den generaal *Oudinot*, meldende, *„dat de bezetting van Rome, algeheel, zonder eenigen tegenstand en in de grootste orde is volbragt."* — Een adjudant des generaals is te Marseille aan land gekomen, overbrengende rapporten van den generaal over de bestorming van den 30sten Junij en de capitulatie van Rome. De regering hoopte den 8sten deze documenten te zullen ontvangen.

VENETIË.

Uit Vicenza wordt van den 22sten Junij geschreven, dat de Venetianen een' uitval hadden gedaan, die met den besten uitslag was bekroond geworden. De Venetianen hadden twee generaals en eenige officieren van den staf gevankelijk in de stad gebragt.

Men verwacht, dat Venetië het niet lang meer zal houden, en wel tot eene kapitulatie zal overgaan; want aan eene inneming door de wapenen gelooft men niet, in weerwil van de nieuwe Paixhans en de luchtbolbommen.

[Een brief uit Mogliano bevat verscheidene belangrijke bijzonderheden over de eerste proeven, welke met de luchtbolbommen te Venetië genomen zijn. De luchtbollen dragen houten hoepels, waarin bommen van 30 ponden geplaatst worden, welke, door middel van brandpijlen uit den hoepel gedreven, nedervallen. Bij de berekening van het juiste oogenblik, om de bommen te doen vallen, speelt de wind eene voorname rol, en de eerste proeven mislukten door de omstandigheid, dat de in de bovenlucht heerschende zeewind de luchtbollen van koers deed veranderen en de bommen in zee vielen.]

DUITSCHLAND.

WEENEN, 2 Julij.

De nadere berigten, welke omtrent de inneming van Raab medegedeeld worden, melden, dat deze verovering niet zonder veel bloedvergieten is geschied. Door een' schijn-aanval van den opperbevelhebber der keizerlijke troepen is het aan de troepen, die door den Keizer in persoon aangevoerd werden, gelukt de stad te bemagtigen, na het leveren van een moorddadig gevecht. Na de bemagtiging werden de Magyaren dadelijk vervolgd. Al de kanonnen en ammunitie zijn in handen der keizerlijke troepen gevallen en meer dan 1500 gevangenen gemaakt.

— Uit Pesth verneemt men, dat een 200tal voorname burgers, die een adres aan den Keizer hadden opgezonden, zijn gekerkerd. Sinds de Oostenrijkers voortrukken, openbaart zich daar eene Oostenrijksche rigting. — De Keizer van Rusland heeft 40,000 roebels gesteld op de gevangenneming van *Bem*.

— Van het groote Russische legerkorps, dat van 't Noorden Hongarije binnengerukt was, had men tot dusver geene berigten. Onverwachts ontvangt men nu het berigt van *een' grooten slag tusschen Eperies en Kaschau.* De Hongaren onder *Dembinsky* zijn geslagen. Den 22sten viel de ontmoeting voor tusschen de Russen onder *Drzedojef* en het 35000 man sterke korps van *Dembinsky*: er volgde een moorddadig gevecht; den 28sten werden de Hongaren op de vlugt gejaagd, met verlies van 35 kanonnen, en, zegt men, 6000 man, terwijl het verlies aan de zijde der Russen 3000 man zou bedragen. Den 25sten was het hoofdkwartier van *Paskewitsch* in Kaschau; hij wil, zegt men, den 3den Julij voor Pesth staan.

[Elke met Russische hulp behaalde overwinning strekt om Oostenrijk naauwer aan Ruslands inzigten en bedoelingen te verbinden. „Als de laatste Hongaar overwonnen is, zal *Metternich* weer te Weenen, en de oude Bondsdag te Frankfort zitten," — zoo zucht een liberaal Duitsch blad.]

— De generaal *Paskewitsch* vervolgt met het groote Russische leger den togt van Eperies zuidwaarts. Op zijn bevel heeft de Hongaarsche overheid in Kaschau openlijk doen afkondigen, dat al de bijzondere personen in dat comitaat, die wapenen in bezit hadden, gehouden zouden zijn, om dezelve dadelijk aan de militaire commissiën uit te leveren, op straf van de *spitsroeden*, en, bij verzwarende omstandigheden, van de *galg*.

Van den 3den. De berigten betreffende de krijgsoperatiën luiden weder ongunstig voor de Hongaren. Het berigt van de geheele nederlaag van *Dembinsky* was echter zeer overdreven.

Van den 4den. Er zijn reeds vele maatregelen genomen tot het beleg van Komorn. De Hongaren schijnen hunne strijdkracht in en ten noorden van Komorn bijeen te trekken. Men zegt, dat onder de hoofden van den opstand groote moedeloosheid heerscht.

Over de verdere bewegingen van het Russische hoofdleger onder *Paskewitsch* wordt weinig medegedeeld. Het berigt van de groote overwinning bij Kaschau wordt tot dusver niet bevestigd, daar zelfs in de officiële Warschausche bladen slechts van twee onbeduidende voorposten-gevechten gesproken wordt.

Over het oprukken van het Russische leger tegen Pesth worden slechts onzekere berigten gemeld.

— De Keizer heeft de voorloopige inrigting van het kroonland Hongarije afgekondigd. Het zal worden verdeeld in districten onder oppercommisarissen, aan wie de geheele leiding in het district zal worden opgedragen. Onder hen zullen staan de militaire kommandanten. Regeringscommissarissen zullen een wetgevenden raad vormen, terwijl de regtspraak word opgedragen aan regtbanken. Reeds heeft Z.M. 6 opperdistrictcommissarissen benoemd.

BERLIJN, 3 Julij.

De minister van onderwijs heeft de verschillende hooge scholen aangeschreven, „om elk 2 afgevaardigden naar Berlijn te zenden, ten einde aldaar den 17den Sept. bijeen te komen, ter beraadslaging over eene zoo mogelijke hervorming van het hooger onderwijs."

— De belegeringstoestand van Berlijn zal met den 9den Julij opgeheven worden.

FRANKFORT, 4 Julij.

In Freiburg, de tegenwoordige zetel van de revolutionaire, zoogenoemde regering van Baden, heerscht thans eene algeheele, rood-republikeinsche anarchie met al hare verschrikkingen. De constituante had op den 28sten Junij het volgende besluit genomen: »De oorlog tegen de vijanden der Duitsche eenheid en vrijheid wordt met alle ten dienste staande middelen voortgezet, en elke poging tot eene onderhandeling met den vijand zal als verraad jegens het vaderland beschouwd en gestraft worden."

— Uit Carlsruhe wordt van den 1sten gemeld, dat de bezetting van Rastadt onderhandelde over de overgave, welke denkelijk dien dag zou plaats hebben. — Over Parijs is reeds berigt ontvangen, dat de Badensche opperbevelhebber *Mieroslawski* (met velen der zijnen) naar Zwitserland is ontkomen.

— De eigenlijke hoofdleider van de omwenteling in Baden is thans, naar men verneemt, de rood-republikein *Struve*, te Freiburg. Op zijn aanzetten heeft de revolutionaire regering thans bevolen de uitgifte van papieren geld, den verkoop van alle aan den staat toebehoorende roerende goederen, de afzetting van alle verdachte en reactionaire ambtenaren, oproeping van allen die de wapenen kunnen dragen, en afkondiging van het strengste krijgsregt. De door het driemanschap uitgeschreven gedwongen leening wordt met geweld geheven.

De ex dictator *Brentano* was naar Straatsburg gevlugt. Intusschen begaf hij zich ijlings weder naar Baden, toen hij vernam, dat de Fransche regering voornemens was, hem gevangen te nemen, wegens het gevangen nemen van den Franschen gezantschaps-koerier *Weil*. *Brentano* zal nu de wijk nemen naar Zwitserland, daar het Freiburgsche driemanschap een bevel van gevangenneming tegen hem, als verrader van de vrijheid en het vaderland, heeft uitgevaardigd!

— Men noemt Regensburg als de plaats alwaar de Rijksbestuurder eerlang eenen nieuwen algemeenen Duitschen Rijksdag zal bijeenroepen, ten einde de parlementaire Constitutie te herzien. De verkiezing der leden zoude dan moeten plaats hebben overeenkomstig de deswege in die Constitutie opgenomene bepalingen. — Het is echter zeer mogelijk, dat dergelijk gerucht alleen aan de steeds bestaande en geenszins afnemende spanning tusschen Oostenrijk en Pruissen moet worden toegeschreven.

Van den 5den. De opstand in Baden strijdt den doodstrijd; nog weinige dagen en het vreeselijke treurspel is ten einde. Uit Freiburg wordt geschreven, dat het revolutionaire gezag uit die stad gevlugt is, en voor het grootste gedeelte naar Zwitserland de wijk heeft genomen. Het garnizoen van Freiburg heeft verklaard, dat het niet zal vechten tegen de aannaderende Pruissen. De rood-republikein *Struve* was de eerste, die het hazenpad koos; en hij werd zelfs door vele burgers nagezet, die hem eenige geweerschoten achterna zonden.

Te Bazel waren tot den 2den dezer reeds vele vlugtende notabiliteiten der democratische Badensche republiek aangekomen, onder anderen *Mieroslawski*, drie leden van het rijksregentschap: *Raveaux*, *Vogt* en *Schuler*, voorts *Itzstein*, *Kupferer*, *Florian Mördes*, benevens zijne bruid, eene jonge dame uit eene der oud-adellijk Beijersche familiën, de rijksdagafgevaardigde *Erbe*, enz.. De groothertoglijk Badensche regering heeft op het vermogen van de gezamentlijke gevangen genomen en gevlugte revolutie-mannen beslag gelegd. Naar men verder verneemt, zullen alle gemeente-besturen in Baden voor de in het belang des Badenschen opstands gemaakte uitgaven persoonlijk aansprakelijk gesteld worden.

Van den 6den. Het getal der Badensche vlugtelingen in de Zwitsersche kantons neemt met elken dag toe, en dat wel in groote mate. Van de revolutionnaire chefs zijn daar, onder anderen, weder aangekomen: de oude *Schöffel*, *Neuwerck*, *Tschirner*, en de beruchte *Karl Heinzen*.

— Uit Karlsruhe wordt ons medegedeeld, dat aldaar gisteren de tijding was ontvangen van de *bezetting der stad Freiburg door Pruissische troepen.* Daarmede kan de oorlog in Baden als geëindigd beschouwd worden.

Met ieder oogenblik verwacht men hier de tijding van de inneming van Rastatt.

HANNOVER, 4 Julij.

De hertog *van Bordeaux* is van hier naar Norderney vertrokken, om de zeebaden te gebruiken.

HAMBURG, 4 Julij.

De rijksminister van buitenlandsche zaken, generaal *Jochmus*, heeft op last van den rijksbestuurder zich naar het tooneel des oorlogs in Sleeswijk-Holstein begeven. Hij moet bij een' eventueel te sluiten wapenstilstand of vrede met Pruissen de belangen van het centraal bestuur en van Duitschland handhaven. Voor dit geval moet hij bevelen geven aan de brigade-generaals van die troepen, wier regeringen de rijks-constitutie van den 28sten Maart erkend hebben.

— De Stenden van Sleeswijk-Holstein hebben aan het stadhouderschap verklaard: dat zij geen vredes-verdrag zullen aannemen, hetwelk niet de zamensmelting der beide hertogdommen en de scheiding van Denemarken bepaalt; verder verlangen zij te worden vertegenwoordigd bij de onderhandelingen, die te Berlijn gevoerd worden. — Een' vrede op zulke voorwaarden zou Denemarken wel nooit aannemen.

— De Denen hebben uit Fredericia een paar zeer weinig beduidende uitvallen gedaan. — De Rijks-troepen hebben zich nog niet verder in Jutland uitgebreid dan tot Aarhuus. Van de Deensche zijde wordt het gerucht verbreid, dat de generaal *Rye* zich eindelijk met zijne troepen heeft ingescheept, en dat de Deensche krijgsmagt op Fünen zeer aanmerkelijk is aangegroeid.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 4 Julij.

De burgerij alhier heeft als 't ware geprotesteerd tegen de onverdraagzaamheid van het Hoogerhuis.

Er moest een nieuw parlementslid gekozen worden in plaats van den baron *Rothschild*, omdat het Hoogerhuis de bill tot toelating der Israëlieten in het Parlement verworpen had.

Heden is *Rothschild* op nieuw gekozen, met 6619 stemmen; zijn tegenstander, lord *John Manners*, een lid van de hooge aristocratie, had slechts 3515 stemmen. De Regering zal, denkt men, van dit protest gebruik maken, om de bill tot toelating der Israëlieten alsnog door te drijven.

— Het dagblad *North Wales Chronicle* zegt, dat H. M. bij haar bezoek van Ierland den weg zal nemen door de tubulaire brug over de Menai.

— Gisteren heeft de hertogin *van Orleans* met den hertog van *Aumale* en den graaf *van Parijs* de Chinesche jonk bezocht.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Julij.

In de Nat. Vergadering is gisteren weinig bijzonders behandeld. Alleen heeft men er in aangenomen art. 113 van het nieuwe reglement voor de vergadering, 't welk thans de volgende straffen voor de vertegenwoordigers in zich houdt: „Roepen tot de orde; inschrijving in het proces-verbaal; censuur en tijdelijke schorsing." — Even als een schoolmeester, heeft thans ook de president der Vergadering de noodige volmagt om zijne onderhoorigen te kastijden.

— De heer *Proudhon* heeft aan de democratisch-socialistische kiezers de volgende lijst ter verkiezing aangeboden. *Dupont de l'Eure*, de nationale eer; *Ferdinand de Lesseps*, de eerlijke staatsman; *Jules Favre*, de republikeinsche redenaar; *Em. de Girardin*, de moedige dagbladschrijver; *Billault*, de vertegenw. van het regt op den arbeid; *Dupont de Bussac*, de democratische regtsgeleerde; *Goudchaux*, de republikeinisatie der bank; *Guinard*, de verzoening van de nationale garde met het leger; *F. Vidal*, het wetenschappelijk socialismus; *Ribeyrolles*, de vervolgde drukpers, en *Malarmet*, het proletariaat.

— Gisteren is de planeet *Venus* hier ter stede, op den middag, terwijl de zon helder scheen, zeer duidelijk aan den gezigteinder bespeurd. Dit zeldzaam verschijnsel is onder anderen ook waargenomen door den heer *Leverrier*, te midden zijner talrijke mede-afgevaardigden, die gedurende eenige oogenblikken de zitting hadden verlaten, om getuigen van hetzelve te zijn.

[Dit vreemd verschijnsel is intusschen niets ongewoons; de planeet *Venus* bevindt zich als morgenster eenige uren vóór de opkomst der zon aan den hemel en gaat dus bij dag door het zuiden. De meer heldere dampkring in Frankrijk, dan hier, is oorzaak dat men dezelve daar met het bloote oog zag en moeijelijk hier door het ongewapend oog kon waarnemen; met een' goeden kijker gaat dat zeer gemakkelijk.]

Van den 5den. In de zitting van de Wetgevende Vergadering van heden is, telkenmale met eene groote meerderheid, uitgemaakt, dat de regterlijke overheid gemagtigd is om ook de afgevaardigden *Beyer*, *Kopp*, *Amstett*, *Hoffer* en *Lourion* te vervolgen.

— De president der Republiek en de minister van openbare werken zijn heden naar Chartres vertrokken, om aldaar de opening van den spoorweg bij te wonen.

Den 25sten zal de plegtige inwijding van den spoorweg van Tours naar Angers plaats hebben. De president der Republiek zal zich met den minister van onderwijs, *de Falloux*, naar Angers begeven.

De sectie van den spoorweg van Parijs naar Straatsburg, loopende tot Meaux, werd heden door eenen geregelden dienst-trein geopend.

— Het geheele aantal der schadevergoedingen, welke gevraagd worden, naar aanleiding van de aangerigte schade bij gelegenheid der omwenteling van Februarij van het verleden jaar, bedragen 6116 en eene som van 6,504,820 fr. Onder deze gevraagde schadevergoedingen merkt men onder anderen de volgende op: door 14 Parijsche boekdrukkers 243,500 fr.; door 90 verkoopers van wapenen 858,141 fr.; door den spoorweg van St. Germain 700,000 fr.; door de stad Parijs 1,710,125 fr.; door 493 beambten van de civiele lijst 440,183 fr.; door *Rothschild* voor het vernielen van zijn huis te

Sureene 750,000 fr. Bij dit bedrag van 6,504,820 fr. voor de aangerigte schade, wordt nog gevoegd voor de schade van de Junijdagen 1,268,900 fr., en voor de schade van den 15den Mei 12,181 fr., te zamen bedragende 7,785,907 fr.

Van den 6den. Omtrent de zaak der verkiezingen wordt niets nieuws gemeld. De verdeeldheid blijft heerschen onder de oppositie, terwijl daarentegen onder de gematigde partij meer eensgezindheid schijnt te heerschen dan sedert de omwenteling van Februarij het geval is geweest.

— De accijnsen dezer stad hebben, voor de eerste zes maanden dezes jaars, opgebragt de som van 15,709,689 fr., zijnde 1,189,910 fr. minder dan in 1847, en 4,287,038 fr. meer dan in 1848, over gelijk tijdsverloop.

BELGIË.

BRUSSEL, 7 Julij.

De *Moniteur* deelt de lijst mede der Belgische burgers, die, den ouderdom bereikt hebbende van 40 jaren en minstens 2116 fr. 40 c. (*f* 1000) directe belastingen betalende, met inbegrip van patent, verkiesbaar zijn tot leden van den senaat. Blijkens deze lijst telde België 374 zulke burgers.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 5 Julij.

Z. M. heeft den heer jhr. *Melort*, raadsheer in het prov. hof van Zuid-Holland, benoemd tot lid van den hoogen raad.

— Bij Kon. besluit van den 2den Julij zijn benoemd tot surnumerairen bij het vak der posterijen de heeren *J. Albarda*, wonende te Leeuwarden, en *W. F. K. Gouwe*, wonende te Alkmaar.

— Door Z. M. den Koning-Groothertog zijn bij verschillende besluiten, onder anderen, benoemd: tot ridder met de star van de orde der Eikenkroon, de heer *W. A.* baron *Schimmelpenninck van der Oije*, min. van Staat, gouv. van Gelderland, en de heer *H. J. Travers*, consul-gen. te Mannheim; — tot kommandeurs dier orde, de heer *Arriens*, schout-bij-nacht; de heer mr. *A. J. Borret*, staatsraad gouv. van Noord-Braband; *J. G. J. van Breda*, directeur van Teijlers museum.

AMSTERDAM, 6 Julij.

De eerw. heer *J. van Ryckevorssel*, van de orde van den H. *Liguorio*, heeft met de gelden, hem persoonlijk in eigendom toebehoorende, voor zich het uitgestrekte terrein der afgebrande fabrijk van de heeren *Rupe en Zn.*, op de Keizersgracht, bij de Westermarkt aangekocht, met het doel om daarop, ook uit zijne eigene middelen, eene kerk te laten bouwen. Met deze voltrokkene en voorgenomene daad hebben alzoo de broeders Redemptoristen niets te maken; het is de heer *van Ryckevorssel*, die het terrein gekocht heeft en de kerk zal laten bouwen. Dat hij die kerk later aan de orde, waartoe hij behoort, ten geschenke zal geven, is eene andere en geheel van die des aankoops afgescheidene zaak.

— In de Donderdag door de Ned. Handelm. alhier gehouden veiling van Java-suiker is alles, en iets boven de taxatie, verkocht.

— Op den 3den dezer is wegens harden wind te Texel binnengeloopen het stoomschip *Willem I*, kapt. *J. H. Suvert*, aan boord hebbende H. K. H. Prinses *Marianne* der Nederlanden. Het weder den 5den bedaard zijnde, heeft het stoomschip alstoen de reis voortgezet.

— De Amsterdamsche Zuidzee-walvischvaarder *de Zuidpool*, kapt. *Meijer*, is op den 4den April j.l. van Talcahuano te Valparaiso aangekomen en den 12den daaropvolgende naar San Francisco in Californië gestevend.

DOCKUM, 4 Julij.

Gepasseerden Maandag hebben de diakenen der Hervormde gemeente alhier van een' onbekenden gever ontvangen eene som van *duizend gulden*, en de kerkmeesters dier gemeente eene gelijke som van *duizend gulden*, zoo het schijnt van denzelfden gever. — Een schoon voorbeeld ter navolging.

TILBURG, 5 Julij.

Men verneemt, dat de tot dusver plaats gehad hebbende werkzaamheden aan het partikulier domein van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, die van week tot week merkelijk zijn ingekrompen, op Zaturdag aanstaande geheel zullen ophouden, zoodat een groot aantal vaders van huisgezinnen, welke sedert vele jaren door arbeid in staat zijn geweest het brood voor hun gezin te winnen, zich daardoor in benarden toestand zullen gebragt zien.

DELFT, 7 Julij.

Ingevolge het vroeger bepaalde, is heden alhier geopend de tentoonstelling van voortbrengselen van inlandsche nijverheid voor de provinciën Zuid- en Noord-Holland, doch uitgestrekter ook voor voortbrengselen des rijks en der koloniën. Zoo als de commissie bereids aangekondigd had, mag het getal ingezonden voorwerpen aanzienlijk worden geheeten, en levert deze tentoonstelling, zoo veel uit een eersten algemeenen blik kan worden opgemerkt, tot bewijs van de vorderingen in vele takken van nijverheid ook hier te lande gemaakt, en van een loffelijk streven in zoo vele bedrijven, om Nederlands roem van kunstvlijt en wakkerheid van nuttig bedrijf op te houden en te verhoogen.

ROTTERDAM, 8 Julij.

De heer *Ruissenaar*, Nederlandsch vice-consul in Egypte, is in de residentie aangekomen.

Z. ed. is door Z. Exc. *Clot-Bey*, directeur en chef der geneeskundige dienst enz. in Egypte, belast met aan het departement van buitenlandsche zaken te doen geworden eene collectie boeken, bestaande uit een dertigtal deelen in de Arabische taal geschreven, en eene collectie opgezette vogelen, uit Neder- en Opper-Egypte en Nubië. Beide verzamelingen zijn door Z. Exc. *Clot-Bey* ten geschenke voor de Nederlandsche hoogescholen en museums aangeboden.

GRONINGEN, 9 Julij.

Men verneemt, dat door de kiescollegiën ter benoeming van leden in de Statenvergadering voor den landelijken stand dezer provincie, welke door Z. E. den heer Staatsraad, Gouverneur dezer provincie, tegen den 7den dezer waren bijeengeroepen, ter benoeming van twee leden dier vergadering, ter vervanging van de heeren G. REINDERS en J. F. ZIJLKER, die volgens het besluit der Staten van den 3den Julij j.l., uit hoofde van derzelver betrekking van leden der Tweede Kamer der Staten-Generaal, geene zitting in de Provinciale Staten-Vergadering mogen hebben, zijn verkozen in het eerste distrikt, ter vervanging van den heer G. REINDERS opgemeld, de heer WILLEM LAMMERTS DIJKHUIS, landbouwer te *Vierhuizen*, met eene meerderheid van zeven tegen vier stemmen, en in het tweede distrikt, in plaats van den heer J. F. ZIJLKER voornoemd, de heer JAN HANSSENS ROEMELING, landbouwer te *Finsterwolde*, met negen stemmen, zijnde ééne stem uitgebragt op den heer S. PICCARDT, te *Oude Pekela*.

— Den 7den dezer had alhier de gewone jaarlijksche promotie en prijsuitdeeling bij het stedelijk Gymnasium plaats, nadat Zaturdag, Maandag, Dingsdag en Woensdag te voren het examen in de verschillende vakken van onderrigt, in het openbaar was gehouden.

Na eene voorafspraak van den rector beklom de verdienstelijke jongeling H. D. GUYOT het preekgestoelte en sprak zijne Latijnsche declamatio *de Alexando M. humanitatis et cultus propugatore* d. i., *over Alex. de Gr., als bevorderaar van beschaving*, met bevalligheid en gepaste vrijmoedigheid uit. Hierop werd hij met den *meesten lof* met de prijzen in het Lat., Grieksch, de Wisk. en Geschied.; en zijn medeleerling A. BUIJSING DAMSTÉ *met lof* van de 1ste kl. van het Gymnasium ontslagen.

Bevorderd en met prijzen begiftigd werden van de 2de naar de 1ste klasse.

J. Gruno Aldershoff, met prijzen voor Lat., Grieksch en O. Aardrijksk.; M. A de Savornin Lohman, met prijzen voor de Wisk., Gesch. en Fabelk.; H. P. de Gavere, S. E. Stratingh met een' prijs voor de Wisk.; W. Wz. Kent, J. P. N. Ermerins, J. Lohman en H. Damsté.

Van de 3de naar de 2de klasse:

W. Tuinhout, met prijzen voor Lat., Grieksch, Geschied. en Fabelk.; H. Reilingh, met den prijs voor O. Aardrijksk.; J. F. van Essen, met den pr. voor de Wisk., en J. R E. de Sturler.

Van de 4de kl., Afd. A, naar de 3de klasse:

J. H. v. Gennep, met pr. voor het Lat., Engelsch, Hoogd. en de Geschiedenis, benevens loffelijke vermelding voor de Wisk.; S. M. S. de Ranitz met pr. voor het Grieksch, Engelsch, de Wisk. en Aardr. en loffelijke vermelding voor de Geschieden. M. A. N. Rovers, met loffelijke vermelding, H. Miedendorp, A. Folmer, C. A. Frigge, W. Reilingh, S. M. S. de Savornin Lohman.

Op de 4de klasse, Afd. B., werden prijzen uitgereikt aan H. O. v. Ittersum, voor het Engelsch, Hoogd., de Geschied. en de Wiskunde.

Van de 5de klasse, Afd. A., naar de 4de klasse, Afd. A.:

W. C. Star Busmann, met pr. voor Lat. en Wisk.; H. L. Wichers, F. A. R. A. v. Ittersum, met den pr. voor het Engelsch, J. J. Schneither, met pr. voor het Fransch, Nederd. Hoogd. Geschied. en Aardrijksk., A. Bulthuis Everts, B. R. H. Wilbrink Hoitsema, met vereerend getuigschrift, E. J. M. J. Canter Cremers; S. de Ranitz met den pr. voor de Wisk.

Van de 5de klasse Afd. B. naar de 4de klasse Afd. B.

J. Sonius Mulder, met pr. voor het Hoogd., Engelsch, en Wisk.; G. Kraus met den pr. voor de Geschiedenis, L. van Giffen, met den pr. voor het Nederd. L. H. van Sonsbeeck met vereerend getuigschrift, H. Trip.

Van de 6de klasse naar de 5de klasse.

L. Israëls, met prijzen voor het Fransch, Hoogd., Nederd., Geschied., Aardrijksk. en Wisk.; H. A. Spandaw, met vereerend getuigschrift; M. A. Wichers, H. L. Braam met vereerend getuigschr.: C. J. J. Wijckerheld Bisdom, A. J. Kan, F. D. Kan, met vereerend getuigschrift; A. Boon en H. Rost.

De jongelingen, die den eersten prijs op de verschillende klassen behaald hadden, betuigden hunnen dank aan Curatoren, in het Latijn, Hoogduitsch of Fransch.

Na de prijsuitdeeling, wenschte de Rector den heer Burgemeester G. W. baron VAN IMHOFF, die als zoodanig voor het eerst als voorzitter van het collegie van Curatoren tegenwoordig was, en den in diens plaats tot lid van dit collegie benoemden J. W. C. baron VAN ITTERSUM, geluk, en sprak ten slotte de leerlingen, voornamelijk, die de school zouden verlaten, toe, waarna deze plegtigheid, met muzijk aangevangen, afgewisseld en besloten tot genoegen der verzamelde toehoorders afliep.

— Zaturdag laatstleden heeft te Ezinge eene harddraverij plaats gehad, waarbij tot prijs was uitgeloofd een fraai gouden horologie, welke behaald werd door het zwarte langstaart merriepaard van den heer LAVERMAN, van Driesum (Vriesland), bereden door den pikeur HARM LUURTS, van Grijpskerk. Zes paarden dongen naar dien prijs.

— Ook is dienzelfden dag harddraverij gehouden te Baflo, welke bezocht is door een bijzonder groot aantal toeschouwers; — 12 paarden hebben om den prijs en premie gedongen, waarvan de eerste bestond in eene briljante zilveren suikervaas met twee zilveren suikerstrooijers, welke behaald werd door het bruin kulbles merriepaard, *de Schoonheid*, toebehoorende aan den heer P. HOOIBOER, van *Dorkwerd*, en bereden door den pikeur HENDRIK LUURTS; terwijl de premie, zijnde een fraai pikeurs hoofdstel met stang en teugels, is ten deel gevallen aan het bruin-bles merriepaard van den heer J. BOLT, van *Thezinge*, en bereden door den pikeur D. JOOSTEN.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

NIEUW BEERTA, 6 Julij 1849.

Op heden namiddag had alhier, onder begunstiging van zeer fraai weder, eene harddraverij plaats van daartoe nog *ongedresseerde* paarden, tot dat einde ingesteld door den kastelein J. B. KROON en eenige liefhebbers; negen schoone paarden werden in de baan gebragt en dongen loffelijk naar den uitgeloofden prijs, bestaande uit een volkomen chaisgereide met hoofdstel en leidzeel, met Berlijnsch zilver gemonteerd, die eindelijk behaald werd door het zwart ruinpaard, genoemd *de Vlugge*, toebehoorende aan den heer E. A. BUSSCHER, landbouwer op den Stads Nieuwen Polder; terwijl de premie, bestaande uit een fraai pikeurs hoofdstel, ten deel viel aan het zwart merriepaard, genoemd *de la Martine*, toebehoorende aan den heer E. H. J. ONNES, korenmolenaar te Beerta. — Eene aanzienlijke schaar van toeschouwers was opgekomen, om aan dit regt landelijk volksfeest deel te nemen, en vereenigde zich, na den afloop, ten huize van genoemden kastelein, alwaar vervolgens de avond, in gulle vrolijkheid, ordelijk is doorgebragt; terwijl de aldaar wapperende nationale vlag herhaaldelijk werd begroet door het gezamenlijk, met enthusiasme en onder begeleiding van muzijk, aanheffen der zoo zeer geliefkoosde volksliederen, hetgeen een treffend bewijs oplevert, dat, ofschoon elders, helaas! door jammerlijke verdeeldheid, roof, moord en doodslag rondwaren, daarentegen in ons Vaderland, ook hier, op de uiterste noordelijke grenzen van hetzelve, aller harten tot rust, orde en eensgezindheid zijn gestemd en steeds warm blijven slaan voor Vaderland en Koning.

De inpoldering van den Dollard.

In verband met het belangrijk *Rapport over de inpoldering van den Dollard*, hetwelk bij deszelfs mededeeling in het onlangs te *Utrecht* gehouden *Landhuishoudkundig Congres* veler aandacht getrokken heeft, wegens de *groote waarde* van ruim *vierduizend* bunders voor indijking *zeer geschikte* gronden, welke aldaar gevonden worden, meenen wij opmerkzaam te moeten maken op het hiertoe betrekkelijk gedeelte van het *Verslag van Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen* van den 3den Julij 1849, waar wij lezen, „dat het „aan de genoemde Gedeputeerde Staten gebleken is, dat het „Bestuur der stad Groningen zeer genegen is, om, zoo „mogelijk, tot de indijking der aldaar (achter den stads „nieuwen polder) gelegene belangrijke kwelderlanden van de „stad Groningen over te gaan, eene onderneming, die èn „door de belangrijke verbetering van den Waterstaat aldaar, „èn door de aanzienlijke vermeerdering van vruchtbare landerijen hoogst wenschelijk moet worden geacht."

Een ieder, die het bovenaangehaalde *Rapport* en de daarin aangehaalde geschriften, vooral de leerzame verhandeling van den heer VENEMA te Winschoten, in een der laatste nommers van het *Tijdschrift voor Nijverheid*, gelezen heeft, zal het gewigt beseffen van de medewerking der stad Groningen voor deze zaak, daar zij voor verreweg het aanzienlijkste deel eigenares is der in te dijken gronden, welke zoo hoogst gewigtige voordeelen voor de Nijverheid en eene duurzame landaanwinst voor het Vaderland beloven.

Moge aller zamenwerking dat schoone werk spoedig tot stand doen komen!

(Ingez. in den *Nederl.*)

Ter beantwoording van eenige door den minister van binnenl. zaken gedane vragen, hebben heeren curatoren der Utrechtsche Hoogeschool een rapport *over den toestand der hulpmiddelen voor het Geneeskundig onderwijs* aan voornoemde hoogeschool, gedagteekend den 24sten Mei j.l., aan Z. Exc. gezonden.

De slotsommen van dat uitvoerig rapport zijn de volgende:

„De Utrechtsche hoogeschool heeft, in hetgeen tot het geven van goed *Natuur-Geneeskundig onderwijs* gevorderd wordt, met al de uitbreiding, die de wetenschappen thans eischen, of die door het toetreden der Pharmaceuten tot het onderwijs zou gevorderd worden, bijna geenerlei behoefte, maar inrigtingen, lokalen, verzamelingen, bijna alles, in één' woord, in een voldoenden staat. Men is in staat daarover het oordeel van daartoe bevoegde Nederlandsche en buitenlandsche geleerden aan te voeren, en wenscht zeer, hare inrigtingen, aan elk die ze meer van nabij mogt willen kennen, te mogen openstellen.

„Doch dit is overbodig om die inrigtingen te doen waarderen. Door de mildheid van de provincie en de stad, door de belangstelling van ingezetenen en anderen, hebben de onderwijzers, in de thans tot het natuur-geneeskundig onderwijs behoorende vakken, (die bijna alle aan de hoogeschool onderwezen worden) steeds ontvangen, wat zij voor hun onderwijs noodig hadden. Zij getuigen het zelve. Wat er nu en dan aan mogt gebleken zijn te ontbreken, is aangevuld geworden. In de laatste jaren toch zagen wij een microscopisch observatorium, met zijn belangrijken inhoud — een physiologisch instituut — een chemisch laboratorium ontstaan. Het physisch kabinet wordt jaarlijks uitgebreid; alle verzamelingen nemen jaarlijks toe; in den hortus zijn nieuwe kasten aangebouwd; in één woord, de voorspoed, die te Utrecht in deze vakken van studie heerscht, is algemeen door het land bekend en het is dus onnoodig, daarover hier meer bij te voegen.

„Dien bijzonderen voorspoed is de Utrechtsche hoogeschool vooral aan Utrecht verschuldigd; het zijn de provincie en de stad Utrecht, die haar onder anderen *f* 10,000 jaarlijks schenken, het was Utrecht, dat *f* 10,000 aan het physisch kabinet en aan het observatorium aanbood; het was Utrecht, waardoor dé Utrechtsche hoogeschool inrigtingen erlangde, die men elders vruchteloos zoeken zal.

„Het besluit is dus, dat zelfs bij eene uitbreiding van het geneeskundig onderwijs, bij vermeerdering van dissenten en docenten, onze hoogeschool geheel voldoende middelen voor het natuur-geneeskundig onderwijs bezit, of daarin slechts zulke leemten kan aanwijzen, die met geringe kosten te herstellen zouden zijn.

„Wanneer wij zamenvatten hetgeen reeds dadelijk te Utrecht in het leven treden kan, dan kan het *praktisch onderwijs* beschikken over: 150 zieken dagelijks in het gasthuis verpleegd wordende, en 900 à 1000, die thans jaarlijks tot het polyclinicum behooren. En splitsen wij de reeds beschikbare 8000, die van stadswege verpleegd worden, in 2000 die hunne huizen niet verlaten en 6000 ambulanten, dan heeft men in één jaar 7000 ambulante zieken zamen; 2000 die bedlegerig zijn aan hunne huizen; 150 die dagelijks kunnen bezocht worden in het ziekenhuis. Maar bovendien zijn er nog 5000 zieken 's jaars, die bij eventuele regeling der zaak, voor het onderwijs dienstbaar kunnen worden, en waarvoor het stedelijk bestuur zijne tusschenkomst en medewerking heeft aangeboden. Het kan de vraag niet zijn, of al deze zieken voor het onderwijs kunnen dienen, want waar zouden de studenten den tijd vinden om ze te zien? Maar er is door het medegedeelde bewezen, dat Utrecht eene zeer overvloedige gelegenheid voor practisch geneeskundig onderwijs aanbiedt, dat er overvloed van zieken bestaat en dus eene ruime keuze in de objecten voor dat onderwijs kan worden gedaan, en dat alles, zonder dat of de Staat, of de provincie, of de stad, of iemand daarvoor iets buitengewoons heeft bij te dragen. De zaak behoeft slechts geregeld te worden, en tot deze regeling zullen wij het geschiktste tijdstip niet laten voorbijgaan.

„Aan het kraamhuis zal ook hier die uitbreiding worden gegeven, welke door de Regering wordt geëischt, terwijl er, behalve 60 thans reeds jaarlijks in de kraamzaal verpleegde kraamvrouwen nog 200 voor het onderwijs beschikbaar zijn, en waarschijnlijk nog even zooveel beschikbaar zullen worden, wanneer met de verschillende armbesturen in nader overleg wordt getreden, wat men echter vooralsnog niet heeft gedaan.

„In de ontwikkeling der hulpmiddelen voor geneeskundig onderwijs te Utrecht voorhanden, hebben wij alleen melding gemaakt van hetgeen er aan de hoogeschool reeds voorhanden is of daaraan weldra zal worden toegevoegd. Maar Utrecht biedt nog andere hulpmiddelen aan, welke, met de hoogeschool in verband gebragt, de grootst mogelijke ontwikkeling aan het clinisch onderwijs kunnen doen geven. In Utrecht is namelijk het groote rijks militaire hospitaal gevestigd. Weleer hadden de studenten toegang tot deze inrigting, zagen zij aldaar zieken behandelen, operatiën volbrengen, indien zij zich slechts daartoe bij de dienstdoende officieren van gezondheid aanmeldden. Wij wagen het niet te onderzoeken, in hoever deze inrigting aan het onderwijs der hoogeschool zou kunnen aangesloten worden, maar mogen toch niet den schijn op ons laden, alsof wij de hulpmiddelen zouden voorbij zien, die deze inrigting, in Utrecht gevestigd, aan het geneeskundig onderwijs der universiteit aanbieden kan. De hoogeschool behoeft die hulpmiddelen niet, om ruim practisch onderwijs te doen geven, zoodat het aan alle eischen voldoet; maar die gelegenheid bestaat eenmaal in Utrecht, en wij vragen aan Uwe Exc. of ook niet hiervan heil voor de kunst, voor de wetenschap zou kunnen getrokken worden door aanstaande civiele artsen? Werden de studenten in dit rijks hospitaal toegelaten, dan durven wij gerust vragen, waar er in het geheele land eene betere gelegenheid voor practisch geneeskundig onderwijs zou kunnen bestaan, dan in Utrecht gevonden wordt?

„Eindelijk mogen wij nopens de hulpmiddelen voor het practisch geneeskundig onderwijs nog vermelden, dat er in het nosocomium eene fraaije verzameling van heel- en verloskundige instrumenten bestaat, welke in 1848 belangrijk is uitgebreid door aankoop van werktuigen uit de nalatenschap van den hoogleeraar *J. A. Mulder*; ook heeft in de laatste jaren het onderwijs in de ziektekunde eene aanwinst bekomen, door den aankoop eener verzameling van nagebootste ziekelijke deelen, door den heer *Thibert* te Parijs vervaardigd."

In de vergadering der Provinciale Staten van Friesland van den 4den dezer is het voorstel gedaan om de *Zeehaven van Harlingen te verbeteren en uit te breiden*. De herstelling van de bestaande haven zoude *f* 30,000 ad *f* 33,000 moeten kosten. De inrigting van eene goede haven voor thans, konde men op *f* 90,000 schatten, en eene voor het vervolg ad *f* 130,000. Harlingen wil het tweede, en is bereid daartoe *f* 15,000 bij te dragen, mits geene contributie op scheepvaart worde geheven, en de stad het onderhoud niet op zich neme. Er is alzoo voorgesteld: *a*) het grootste plan te omhelzen; *b*) dat Harlingen *f* 15,000, de provincie de helft à *f* 115,000 en het rijk de wederhelft drage. Dit voorstel is in handen eener commissie gesteld.

De minister van binnenlandsche zaken heeft, bij circulaire van den 19den Mei l.l., de gouverneurs der provinciën verzocht, de plaatselijke besturen aan te bevelen en die uit te noodigen, om 1) zoo veel mogelijk te waken voor de bewaring en instandhouding der aan hunne zorg toevertrouwde gebouwen of gedenkteekenen, die, hetzij uit een geschiedkundig, hetzij uit een kunstmatig oogpunt beschouwd, merkwaardig of belangrijk te achten zijn; — 2) wanneer de slooping van een zoodanig gebouw of gedenkstuk, om deze of gene reden, onvermijdelijk mogt zijn, daarvan alsdan vooraf juiste en naauwkeurige afteekeningen te doen vervaardigen, opdat voor het minst gedaante, vorm en aanzien bekend en bewaard blijven; — 3) wanneer de verbouwing, verandering of herstelling van eenig merkwaardig gebouw mogt noodzakelijk zijn, de vervaardiging der daartoe noodige ontwerpen aan bevoegde handen toe te vertrouwen, doch in allen gevalle die ontwerpen, vóór en aleer tot de verbouwing of herstelling worde overgegaan, ter beoordeeling te geven aan daartoe bevoegde kunstkenners.

Men verneemt, ten aanzien van het droogmaken van het Haarlemmermeer, dat de boezemstand van Rijnland, gedurende de maand Junij, de doorgaande werking der drie groote werktuigen voor de ontlasting van het water in den nu afgesloten polder heeft veroorloofd. Op den 31sten Mei is de waterspiegel van het gemelde meer, aan de Oude-Wetering, gepeild op *honderd en tien* Nederlandsche duimen onder A. P.; — op den 30sten Junij was het peil, terzelfder plaatse, *honderd achtendertig* Nederlandsche duimen onder A. P.; — weshalve men, gedurende de maand Junij, in dertig dagen, *achtentwintig* Nederlandsche duimen heeft gewonnen, — of nagenoeg een' duim in het etmaal. Op den 30sten Junij stond het meerwater aan de Oude-Wetering *tachtig* duimen beneden Rijnlands boezem.

Aan de berigten uit Oost-Indië, met den jongst aangekomen overland-post ontvangen, ontleenen wij nog de volgende bijzonderheden:

Gedurende het aanwezen van den gouverneur *Weddik*, ter zuid- en oostkust van Borneo, tot tuchtiging van *Hadjie Mohamad Arip*, heeft hij het nieuwe etablissement voor de uitdelving van steenkolen te Pengaron aan de soengie Batoe-api bezocht. Hetgeen vroeger verzekerd is omtrent den rijkdom en de uitgestrektheid van de aldaar aangetroffen lagen, heeft hij bewaarheid gevonden, voor zoover zulks kon worden beoordeeld uit de vijf thans aangelegde galerijen. Ook de hoedanigheid der steenkolen schijnt voldoende te zijn. Zoo op de rivier als op zee, is met Zs. Ms. stoomschip *Onrust* een afstand van niet minder dan 270 Duitsche mijlen afgelegd, gedurende welken tijd uitsluitend van deze kolen is gebruik gemaakt. Men heeft toen bevonden, dat ze weinig achterstaan voor de goede Engelsche steenkolen.

Ook van Pontianak werden steenkolen te gemoet gezien; zijnde tot het aan den gang brengen der zaak een contract gesloten met den pangeran *Bandhora*, voor de levering van 700,000 Amsterdamsche ponden steenkolen, tegen den prijs van *f* 1.25 de pikol.

Volgens de laatste berigten omtrent den stand van het rijst-gewas op Java waren de vooruitzigten over het algemeen gunstig. (*Staats-Cour.*)

Kerknieuws.

'sGRAVENHAGE, 4 Julij. Heden is door den minister voor de zaken der Hervormde eeredienst enz., vergezeld van den secretaris-generaal en adviseur, geopend de vierendertigste vergadering van de algemeene synode der Nederlandsche Hervormde kerk, zamengesteld uit de afgevaardigden, benoemd door de onderscheidene Hervormde kerkbesturen en de drie godgeleerde faculteiten. De zamenstelling der voormelde synode is als volgt: de heeren *P. A. C. Hugenholtz*, predikant te Dokkum, president; *J. S. Wor*, predikant te Zwolle, vice-president; *H. P. Timmers Verhoeven*, predikant te 's Gravenhage, secretaris; *H. van Heijningen*, predikant te Meppel, secundus van den vice-president; *P. J. Ameshoff*, te Amsterdam, quæstor-generaal; *N. C. Kist*, hoogleeraar te Leiden; *H. J. Roijaards*, hoogleeraar te Utrecht; *L. G. Pareau*, hoogleeraar te Groningen; mr. *H. J. H. Modderman*, oud-ouderling te 's Gravenhage; *J. Steenmeijer*, predikant te Arnhem; *H. Woerman*, predikant te Delft; *J. A. Coenen*, predikant te Hoorn; *J. ab Utrecht Dresselhuis*, predikant te Wolfaartsdijk; *H. A. van der Ven*, predikant te Driebergen; *N. Warmolts*, predikant te Westerembden; *H. Potholt van Dorp*, predikant te Veghel; *J. W. Suringar*, predikant te Maastricht; *P. J. J. Mounier*, predikant te Amsterdam; *W. A. van Hengel*, hoogleeraar te Leiden; mr. *J. Rau van Gameren*, ouderling te Arnhem.

Het provinciaal kerkbestuur van Zeeland heeft onlangs, wegens trouwelooze dienstverlating met verzwarende omstandigheden, van zijne bediening als predikant in de Nederlandsche Herv. Kerk, ontzet *J. J. Snouck Hurgronje*, theol. doct. en vroeger pred. te Tholen.

GRONINGEN, 9 Julij. De heer V. H. GUIJE, predikant bij de Waalsche gemeente te dezer stede, heeft gisteren avond zijne plegtige intreêrede gehouden, naar aanleiding van 2de Corinth. 4, vs. 5*b*, nadat z. w. eerw.'s bevestiging des morgens had plaats gehad door den hoogleeraar J. P. VALETON, volgens 1 Corinth. 3, vs. 9.

's Gravenhage, 5 Julij. Ter vervulling der bestaande vacature door het emeritaat van ds. *C. L. van den Broek*, is door den kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier gemaakt het volgend negental van predikanten: dd. *J. J. van Oosterzee*, th. dr., te Rotterdam; *J. F. Blaauw*, te Leeuwarden; *J. Broedelet*, te Gouda; *A. J. P. Oort*, te Broek in Waterland; *J. P. van Harenoarspel*, te Leeuwarden; *G. J. de Klerk*, te Haarlem; *J. P. Stricker*, th. dr., te Dordrecht; *H. M. Berns*, te Spankeren, en *B. Cats Wor*, te Mijdrecht. Uit welk negental heden beroepen is de weleerw. zeer gel. heer dr. *J. J. van Oosterzee*, pred. te Rotterdam.

[Wat schier zelden plaats greep, Ds. *J. J. van Oosterzee* te Rotterdam is met *eenparige* stemmen, 46 namelijk, als predikant te 's Gravenhage beroepen. Naar men van goederhand verneemt, moet ook het hof er zeer opgesteld zijn, dien beroemden kanselredenaar in de rij der 's Gravenhaagsche predikanten te zien optreden. Men heeft de meeste hoop dat Ds. *van Oosterzee* het beroep zal aannemen." *Zond. Blad.*]

Choleraberigten.

Groningen, 9 Julij 1849. Van den 5den tot den 9den dezer zijn door de Cholera aangetast 24 personen, hersteld 2, overleden 16, in behandeling 14; — Totaal tot heden: aangetast 60, overleden 34, hersteld 3, in behandeling 23 [?]. — Van het platte land dezer provincie verneemt men weinig of geene gevallen van Cholera. Te Ezinghe echter is voor eenige dagen een geval voorgekomen bij een inwoner uit deze stad, die spoedig bezweken is.

Amsterdam. Volgens de officiële opgaaf zijn van 3 tot en met 6 Julij hier ter stede aangegeven 130, overleden 85 cholera lijders; zoodat er van den 5den Junij tot en met den 6den Julij in het geheel zijn aangegeven 839, overleden 563.

Delft, 5 Julij. Men kan als zeker melden, dat de cholera gedurende de laatste dagen zoodanig is afgenomen, dat men haar genoegzaam kan beschouwen als van deze stad te zijn geweken.

Te Leijden zijn op den 3den en den 4den Julij bijgekomen 37 cholera-lijders, overleden 23; totaal 388, overleden 201, hersteld 30, in behandeling 157.

Sedert den 5den en 6den zijn hier bijgekomen 23 cholera-lijders; overleden 31; hersteld 43. Totaal 411; overleden 232; hersteld 73; in behandeling 106.

[In de maand Junij 1849 zijn te dier stede overleden 284 personen, geboren 98 kinderen.]

Parijs. Het aantal sterfgevallen aan de Cholera alhier heeft den 28sten bedragen 40 personen, den 29sten 48, den 30sten 46 en den 1sten Julij 34.

Volgens het officiële berigt van den 2den Julij, bedrogen de sterfgevallen slechts 27, waarvan 16 in de huizen en 11 in de gasthuizen. Er waren slechts 19 cholera-lijders gedurende den geheelen dag bijgekomen. Men mag eindelijk hopen, dat de Cholera weldra voor goed Parijs verlaten zal hebben.

Ingezonden stukken.

Openbaarheid. — Gemeentewet.

Als een gevolg onzer nieuwe grondwettige instellingen zullen eerlang de ontwerpen van de provinciale en de gemeentewet aan de Staten-Generaal worden voorgelegd. Reeds bevindt zich het laatst bedoelde wets-ontwerp in handen der Provinciale Staten, om, overeenkomstig de grondwet, daarover hun advies uit te brengen, hoezeer daartoe, tegen den geest der Grondwet, en in strijd met den geest des volks, de oude standen-staten zijn opgeroepen.

De beraadslaging over dit wets-ontwerp zal in het openbaar geschieden, en eerstdaags worden geopend.

Wij hebben gemeend, op deze aangelegenheid de aandacht van het publiek te moeten vestigen. Immers is de openbaarheid bij de handelingen der verschillende autoriteiten (de vrucht van eenen lang geuitten, doch moeijelijk verkregen volkswensch) in het algemeen van het grootste aanbelang, in 't bijzonder is zij het dit bij de beraadslagingen over het wets-ontwerp voor de gemeenten, dat, in weerwil van onderscheidene verbeteringen, zoowel in het algemeen, als in het bijzonder, ten aanzien van gemeenten beneden de 5000 zielen (en het grootste aantal in deze provincie valt in deze cathegorie) *geen* constitutioneel karakter heeft verkregen. Bij die beraadslagingen toch zal het gevoelen en de denkwijze der onderscheidene leden van de provinciale Staten zich openbaren, en zal het vooral voor de kiezers dezer provincie van belang kunnen zijn, dezelve bij te wonen, als zullende deze daarvan welligt aanleiding kunnen nemen voor de aanstaande verkiezing van nieuwe leden voor de Provinciale Staten, vermits men daaruit welligt zal kunnen opmaken, welke der tegenwoordige leden (als het echt constitutioneel beginsel huldigende) het vertrouwen des volks waardig zijn, om als zoodanig bij de nieuwe verkiezing te worden herkozen.

Te wenschen is het dus, dat die openbare beraadslagingen door een talrijk publiek, maar bovenal door de kiezers dezer provincie getrouwelijk worden bijgewoond.

W. S.

Groningen, 19 Junij 1849.

Aan den Heer Redacteur der Groninger Courant.

Weledele Heer!

In UEd. geacht blad van den 15den l.l. heeft men mij door eene repliek tegen mijne dialoog: *de Privaatles*, zoo wat op de vingers getikt; 't deed juist niet zeer, maar toch, het verwekte zulk een' indruk op mij, dat ik er om lagchen moest. De schrijver van bewust artikel vat mijne dialoog immers zóó wonderlijk aan, en hij vergist zich in mijn eenvoudig personaadje zóó grappig, dat ik, op mijn verholen standpunt, wel lagchen moest. Laat ik hem wat nader beschouwen.

De schrijver legt mij vooreerst ten laste, dat mijne dialoog *de strekking heeft, om den onderwijzersstand in een verachtelijk, hatelijk daglicht te stellen.* Wat aangaat de waarheid dezer beschuldiging, ik vertrouw, dat niemand, beter dan ik zelf, hierover uitspraak kan doen. Ronduit verklaar ik daarom, dat dit geenszins mijne bedoeling was; integendeel, ben ik er volkomen van overtuigd, dat de onderwijzersstand *thans* een der waardigste in de maatschappij is. Echter, geen regel zonder uitzondering, en die uitzonderingen zijn hier even veelvuldig als in elken anderen stand. 't Spreekt immers wel van zelve, dat een stand, voor een vijftigtal jaren nog zoo onwaardig bediend, niet geheel van smetten gezuiverd is. Enkel en alleen was het mijne bedoeling en dus ook de *strekking* van mijne dialoog, om den genoemden stand van dezelfs wezenlijke smetten te zuiveren. Wie er iets anders in wil zoeken, doe het, doch ik verzoek hem geene *beginsels* met kwalijk gezochte *gevolgtrekkingen* te verwarren. Maar aangenomen, in de bewuste dialoog lag kennelijk en onloochenbaar de strekking uitgedrukt, om iets in een *verachtelijk, hatelijk* daglicht te stellen, zoo zou men de toepassing toch niet verder mogen uitstrekken, dan tot de bedoelde personen. En wie worden bedoeld? Niet de *geheele* onderwijzersstand; slechts een *gedeelte* der *privaatonderwijzers*, en van deze, natuurlijk het kaf van het koren. Ik zal het niet ontkennen, diegenen, welke in mijne schets haar eigen beeld ontwaren, worden door haar, zonder dat dit juist mijne bedoeling was, in een *verachtelijk* en *hatelijk* daglicht gesteld; maar wat diegenen betreft, welke hunne betrekking waardiglijk vervullen, zij kunnen er zich niet door beleedigd gevoelen. Veeleer wordt hunne waarde, door de tegenstelling van dat afzigtelijk beeld verhoogd en opgeluisterd. „*Maar*," zoo zeggen de laatsten welligt, „*dit heeft slechts plaats, waar men van onze waarde overtuigd is; die ons niet anders kent dan bij name, zal ons ongetwijfeld vergelijken bij dien stumper, wiens beeld door u is opgehangen.*" Hoort eens, goede vrienden! ik ben ook een mensch en weet maar al te zeer, dat er een booze wereld is (echter is het een kleine), die zich vermaakt met anderen te beproeven en te honen; doch weest hieromtrent onbekommerd en zijt gedachtig, dat de waardige man verre verheven moet zijn boven den schimp en den smaad eener dwaze menigte. Bovendien, ge zoudt toch het mogelijke nut, 't welk mijne dialoog bij onwaardigen kan verwekken, niet willen beletten, omdat u mogelijk een weinig smaad en spot ten deel valt? Ik hoop van neen.

Zoo heb ik dan verklaard, wat mijne bedoeling was en alzoo aangetoond, dat de schrijver zich zeer in de strekking van mijne schets bedrogen heeft; doch, bij het miskennen der strekking, heeft hij tevens niet opgemerkt, dat er ook nog iets meer in lag, dan alleen wat aangaat de huisonderwijzers. Mijne bedoeling was mede, om een' blik te werpen in de huiselijke opvoeding onder de hoogere standen. Duidelijk ligt er immers in de dialoog uitgedrukt, dat ik mede het oog had op het te veel *privatiseren*, op de onverstandige handelwijze om *geld* te vragen en *geld* te ontvangen in tegenwoordigheid der kinderen, enz.; zaken, wel bekend, doch helaas! nog maar al te weinig in beoefening gebragt. Hier ter plaatse zullen we er ook niet over uitweiden; alleen dit zeggen wij nog: *het te veel privatiseren, plaatst het kind in eenen onnatuurlijken toestand; het moet zich vrij en luchtig bewegen kunnen in zijnen zaligen hemel; het te veel privatiseren trekt hem er uit en houdt hem gebonden op het dorre veld der wetenschap, waar hij niet lacht, maar geeuwt.* — Ook dit: *Geld te ontvangen in tegenwoordigheid der kinderen, is vernederend voor den waardigen onderwijzer en werkt hoogst nadeelig op het onschuldige kind, 't welk niet dient te weten, dat de meester belooning ontvangt voor* ZULK *werk.*

Vervolgens zegt de schrijver, *dat ik duizende onderwijzers kennen, om honderde zoodanige te kunnen opnoemen.*

Indien ik gezegd had *honderde* onderwijzers te kunnen noemen, gewis dan zou ik des schrijvers meening toestemmen; doch ZEd. vergist zich hier weder. Ik sprak immers niet van *onderwijzers*, maar wel van *schetsen*; honderde soortgelijke schetsen zoude ik kunnen leveren, schreef ik.

En nu vraag ik: zoude hiervoor geene stof aanwezig zijn? Ik vertrouw het wel; schoon 'k van harte wensch, hier onwaarheid te hebben gesproken. Doch, helaas! het is maar al te waar. Verder zegt de schrijver, *dat de meester, die mij heeft opgevoed, zeker een huurling moet geweest zijn, die alleenig werkte om den broode.* Hier vergist hij zich weder. Ik heb niet één, maar verscheidene onderwijzers gehad, allen mannen, uitstekende door kennis en bekwaamheid, aan welke ik nog met de hoogste achting denk. Zij leven nog en zijn flonkersterren aan den opvoedingshemel.

Ook meent de schrijver, ten einde alle onzekere gissingen voor te komen, dat ik verstandig had gedaan, door het opgeven van *tijd*, *plaats* en *personen*. Ik geloof evenwel, dat Z.Ed. hier dwaalt. Ja, het is waar, indien ik *tijd*, *plaats* en *personen* in mijne dialoog bepaald had opgegeven, dan is het wel zeer natuurlijk, dat men bepaald had te weten gekomen, wie bedoeld werden. Dit komt er echter minder op aan. Ook beschouw ik zulk eene handelwijze als hoogst *gevaarlijk* en zeer *dwaas*. Gevaarlijk, dewijl ik mij daardoor ongetwijfeld veler haat had op den hals gehaald. Buitendien vrees ik, dat soortgelijke personaliteit in strijd is met de wetten van ons burgerlijk wetboek, en wel eens aanleiding kon geven tot eene satisfactie, die niet aannemelijk is.

Maar ook was zoo iets *dwaas*. Mijn doel immers was te verbeteren, niet te verbitteren. Had ik den weg, door Z.Ed. voorgesteld, ingeslagen, zeer zeker was ik tot het laatste resultaat gekomen, nu echter misschien tot het eerste. Ook moest ik, volgens den schrijver, mijn' naam onder het stuk geschreven hebben; dan ten minste wist men iets meer.

Maar, en dan zal ik eindigen, indien Z.Ed. zoo geweldig op den naam gesteld is, waarom dan door eigen voorbeeld niet aangetoond, dat men in plaats van eene schrale Z, die toch niets beteekent, ten minste zelf zijnen naam durft noemen.

Mijnheer de redacteur! wees zoo goed en plaats deze regelen in uw geacht blad, opdat de heer Z., opdat ieder, die wil, inzie aan welke zijde de waarheid is.

WelEdele Heer!
UEds. heilw. Dienaar:
S. N.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Brunshausen den 5 Julij, kapit. *de Jonge* Catharina, van Emden; *Bakker* vr. Anna, van Amsterdam; *Legger* Jantina, van Brussel; *de Groot* de 2 Gebroeders, van Delfzijl; *Groenwold* vr. Margrieta, van Rotterdam; *de Boer* vr. Wopke, van Leer; *de Boer* vr. Antje, van Makkum.

Binnengekomen te Amsterdam den 4 Julij, kapit. *de Boer* Arjen Brouwer, van Torravecchia. — Te Hollesloot den 5 Julij, *Glim* Hendrika Margaretha, van Bayonne; *de Boer* juffer Jantje, van Sunderland. — Te Texel den 5 Julij, *Stuit* Eendragt, van Sea ham. — Te Vlissingen den 3 Julij, *Koster* Anna Louisa, van St. Domingo. — Te Valparaiso den 6 April, *Swart* de 3 Gebroeders, van Rotterdam. — Te Alicante den 19 Junij, *de Boer* de Verwachting, van Nizza. — Te Londen den 4 Julij, *Kuiper* Annegina Elsina en *de Jong* Hesperus, beide van Rotterdam. — Te Aberdeen den 1 Julij, *Westerbrink* Alkanna Hendrika, van Memel. — Te Wells den 3 Julij, *de Groot* Sieka, van Marseille n. Burnham, wegens ondiepte van laatstgemelde haven. — Te Bolderaa den 27 Junij, *Naatje* Alberdina Edzina, van Amsterdam; *Doewes* Harmonie, van Petersburg. — Te Gothenburg den 27 Junij, *Wolkammer* Eenige Broeder, van Delfzijl. — Te Bergen den 25 Junij, *Jonker* Willem Cornelis, van Amsterdam. — Te Lissabon den 26 Junij, *Kramer* de 4 Gebroeders, van Cardiff. — Te Kroonstad den 28 Junij, *Kars* vr. Klasina, van Rotterdam; *Schuring* Annegina, van Stavanger. — Te Sandhamn den 27 Junij, *van der Woude* Hoop en Liefde, van Delfzijl. — Te Memel den 26 Junij, *Bakker* jonge Tijs, *Goosens* Gerarda Klasina en *Giezen* Hillegonda, alle drie van Groningen; den 27sten *van Calker* jonge Hero, van Folkstone; *Mulder* Jantina Gesina, van Portsmouth; den 28sten *Kok* Hollandsch Trouw en den 29sten *Kok* Jan Frederik, beide van Amsterdam. — Te Ostende den 3 Julij, *Kuiper* Thelina, van Bordeaux. — Te Gent den 3 Julij, *de Haan* Henrietta, van Riga. — Te Portsmouth den 1 Julij, *Hansen* Anna, van Bahia n. Bremen. — Te Koppenhage den 28 Junij, *Koerkamp* de 3 Gebroeders, van Amsterdam. — Te Cuxhaven den 1 Julij, *Pronk* Hopende Zeeman, van Rendsburg n. Delfzijl. — Te Bremerhaven den 29 Junij, *Huisman* Itjea en den 1 Julij, *Geltes* de 2 Gezusters, beide van Delfzijl; *van den Bergh* Onrust, van Antwerpen; den 4den *Bos* vr. Hillechina en *Kuipers* de 2 Gebroeders, beide van Amsterdam.

Zeilklaar op de Rivier van Bordeaux den 27 Junij, kapit. *Haverbult* jonge Johanna, naar Amsterdam. — Te Stockholm den 28 Junij, *Spijkman* Hendrika Margaretha, naar de Noordzee.

In lading te Stockholm den 29 Junij, kapit. *Brakke* Hillechiena, naar Holland. — Te Liverpool den 2 Julij, *Hensema* Ida Berendina, naar Helgoland.

Binnengekomen in het Vlie den 6 Julij, kapit. *Hofkamp* de 10 Gebroeders, van Newcastle. — Te Cardiff den 5 Julij, *de Jong* Jan Hendrik, van Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 4 Julij, kapit. *Visser* Trijntje, naar Koppenhage; *de Boer* Engelina Helena, naar Aalborg; *Pruim* Hendrika, naar Hamburg; den 5den *Schaap* Alida Elzelina, naar Memel; *van der Wall* Geerdina, naar Bergen; *Joosten* Hendrika, en *Esbra* Elisabeth, *Hazekamp* Vriendschap en *de Jong* Sikkolina Hooites, alle vier naar Hamburg; *de Groot* de 2 Geboeders, naar Leer; den 6den *Stuitje* Jogchemina, naar Hamburg; *Hansens* Neerlands Welvaren, naar Marseille; den 7den *Carst* Janke Hooites, naar Petersburg; *Zeldenrijk* vr. Dorothea, naar Bremen. — Van Helvoet den 5 Julij, *Berg* de 2 Gebroeders, naar Liverpool; *de Boer* Hendrika Annechiena, *Hazewinkel* Lucas Wildervank en *Flik* Geerdina Beerta, alle drie naar Petersburg. — Van Brielle den 6 Julij, *Brouwer* Harmina, naar Pernau. — Van Havana den 12 Junij, *Scherpbier* Goede Verwachting, naar Amsterdam. — Van Kroonstad den 23 Junij, *Boerhave* Arendina Elisabeth, naar Amsterdam; *Ekens* Elisabeth Johanna, naar Nerva; *Broeckema* Hillechiena Christina, *Dik* Catharina Josephina en *Engelsman* Niessina Schuringa, alle drie naar de Oostzee; den 24sten *Kleininga* Maria Laurentia en den 25sten *Oorburg* Hendrika Ellida, beide naar Amsterdam; den 29sten *Karsies* Hillegina Wilkens, *Mulder* Margiena en *Korter* Cornelia Catharina, alle drie naar de Oostzee. — Van Bolderaa den 27 Junij, *Jongebloed* vr. Maria, *Bakker* Margaretha Agnes, *de Groot* de 3 Gezusters, *Albers* Gesina Helena, *Deddes* Alberdina, *de Vries* Gesina Harmina, *van Wijk* jonkvrouw Maria, *Riepma* Agatha en *Mulder* Margaretha, alle negen naar Elseneur. — Van Hamburg den 3 Julij, *Kramer* de Hoop, naar Amsterdam; *Meijer* vr. Geertina, naar Groningen; *Konterman* vr. Renske, naar Delfzijl; *Mulder* Zorg en Vlijt, naar Bergen. — Van Bremerhaven den 1 Julij *de Jonge* vr. Johanna, naar Delfzijl; den 2den *Koens* jonge Rudolph, naar Groningen; *Bakker* Zwaantina, naar Amsterdam; den 3den *van Sluis* Tjakkelina, naar Newcastle; den 4den *de Vries* de 5 Gezusters, naar Delfzijl. — Van Cuxhaven den 6 Julij, *Pronk* Hopende Zeeman, naar Delfzijl; *Kramer* Hoop en *Scholtens* Catharina, beide naar Amsterdam; *Meijer* Geertina, naar Groningen; *Konterman* vr. Renske, naar Delfzijl.

Vertrokken van Texel den 7 Julij, kapit. *Koning* Zeldenrust, naar Stockton. — Van Brielle den 7 Julij, *Doornbos* Alida, naar de Oostzee. — Van Malaga den 22 Junij, *Gust* Hendrika, naar Petersburg.

Helsingör, 3 Julij. Het kofschip *Zwijger*, kapit. Weijland, uit Veendam, van Riga met lijdzaad naar Amsterdam, is hier gisteren met schade aan den kluiffok (klüverbaum) en boegspriet in de haven gekomen, nadat het smorgens op de reede met een Engelsch schip, waarvan de naam enz. onbekend is, in aanraking was geweest; het laatste had onmiddellijk zijne reis naar de Noordzee, oogenschijnlijk zonder schade, voortgezet.

Harlingen, 7 Julij. Binnengekomen den 3den kapit. *Frankena* Eendragt, van Cockensee; *Horn* Hillechina, van Oudsoen; den 4den *de Groot* Arendina en den 6den *de Groot* Houthandel, beide van Christiansand; *Lovius* Onderneming, van Oudsoen. — Vertrokken den 6den *Kuiper* vr. Maria, op avontuur; *Klein* Eendragt, naar Engeland; *Kuiper* Anna Augusta, naar Petersburg; den 7den *Frankena* Verwachting, naar Schotland.

Zoutkamp, 8 Julij. Vertrokken den 6den kapit. *Teensma* Aukjen, naar Riga; *Grilk* Anna Catharina, op avontuur; den 7den *Pronk* Roelina en *Tunteler* Christina, beide naar Londen; *Pluktje* Tetsia, naar Ya mouth; *Hoetjer* Geertruida Lammechina en *Jonkhoff* Eendragt, beide naar Noorwegen; *Hazewinkel* Alida Kuipers, naar Hasting; *Kuiper* Hendrika Hillechina, op avontuur; *Drewes* Tjakkien, naar Southampton. — Zeilklaar, *Ketelaar* Engelina, *Drent* Anna Catharina en *Seston* Maij Flower, alle drie naar Londen; *Scholten* Elsina Catharina, naar Wisbach; *Giezen* Onderneming, naar Southampton; *Stuit* Margaretha Gezina, naar Delfzijl.

Delfzijl, 8 Junij. Binnengekomen den 7den kapit. *de Ruiter* Margeretha Siberlina, van Hull; *Heins* Biena Margaretha, van Bremen; *Boelens* de Vriendschap, *Gust* Margeretha en *de Boer* Jantina, alle drie van Hamburg; op de reede *Wachman* Alfhico, van Rio Janeiro n. Bremen. — Vertrokken den 7den *Louwerens* Courier, *Hilbrands* Wendelina, *Brongers* Sochiea, *Koops* Grietje en *Blyth* Betsey, alle vijf naar Engeland; den 7den *Lukkien* Margeretha, naar Lynn; *Wever* de jonge Hendrik en den 8sten *Leeuw* Maria Louisa, beide naar Liverpool; *Smaal* Jantina Catharina en *Gadsen* Elizabeth Elsina, beide naar Londen; *Lukkien* Jeldina Margeretha en *Schaap* Elsina, beide naar Hull; *Sterenborg* de Vriendschap en *Scheppers* de Eendragt, beide naar Noorwegen; *Brouwer* Harmanna, naar Engeland; *Troberenius* Everhard en *Wedje* Charles, beide naar Newyork; *Poort* Hinderika Jantina, *Berends* Itje Johanna, *Huisman* de 4 Gebroeders en *Grubbel* de Gloria, alle vier naar Bremen.

Termunterzijl, 8 Julij. Binnengekomen den 1sten kapit. *Bakker* Jantina en *Mulder* Sophia, beide van Bremerhaven; den 6den *Ruiter* de 3 Gebroeders, van Norderneij. — Vertrokken den 2den *Douwes* Vriendschap, naar Noorwegen; den 5den *Douws* Venus, naar Norden; *Jurgens* Antina, naar Norderneij; den 6den *Hageldoorn* de 4 Gebroeders, naar Leer; *Dommering* Gepkelina Lucretia, naar Liverpool.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

Julij 1 Zeven, Concordia (Pekela), van Schiedam naar de Oostzee.
Stuit, Geerdina (Wildervank), v. Amsterd. n. de Oostzee.
de Groot, jonge Cornelis (Pekela), v. Amst. n. de Oostzee.
— 2 Meijer, Wilhelmina (Amsterdam), v. Wordingborg n. Hull.
Schuring, Antina (Pekela), van Riga naar Delftshaven.
Jonker, Saramacca (Zwolle), van Riga naar Zwolle.
Veenhuizen, Adriana (Schiedam), van Libau n. Schiedam.
— 3 Mellema, Jeanne Marie (Amsterdam), v. Londen n. Memel.
Klasen, Elisabeth (Pekela), v. St. Valery naar de Oostzee.
Wewer, jonge Hendrik (Veendam), v. Schied. n. de Oostzee.
Meintz, Diwerdina (Sappemeer), v. Amsterd. n. de Oostzee.
Brouwer, Agina Uindina (Veendam), v. Memel n. Schiedam.
Zelling, Gezina (Muntendam), van Memel naar Amsterdam.
Kwakenbrug, Wilmina (Veendam), v. Memel n. Amsterdam.
Nijman, de Handelaars (Sappemeer), v. Libau n. de Maas.

De Wind den 1sten en 2den Julij N.W., W.Z.W.; den 3den Z.W.

Elseneur, 4 Julij 1849.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 9 Julij 1849.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	31 Cts.,	per ℔ 07^5 Cts.
De Grofweiten Bol . . .	„ 5 Oncen	11^5 Cts.,	„ „ 23 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12^5 Cts.,	„ „ 42 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11^5 Cts.,	„ „ 38 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 5 Oncen	11 Cts.,	„ „ 36 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H M. Hora Siccama.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 6 *Julij.*

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	41 ℔ f 2,65
Jar.	72 ℔ f 8,25	Winter	52 ℔ f 3,00	»	44 » - 2,80
N. Oml.	68 » » 6,90	»	51 » » 3,25		
»	70 » » 7,40	»	56 » » 3,50	BOONEN.	
»	66 » » 6,00	Zomer	56 » 3,10	Paardb. f 4,25,50,75	
»	68 » » 6,50	»	» »		
»	70 » » 7,00	Knobbe	58 » » 3,25	ZADEN, ENZ.	
ROGGE		»	60 » » 3,55	Gr. Gort p.m. f 5,50 f 6	
Inlandsche	66 » » 3,90	HAVER.		Par. 100 N. ℔ f 8 a f 12	
»	68 » » 4,20	Dikke	35 ℔ f 2,10	Koolz. f a f	
»	70 » » 4,50	»	38 » » 2,35	Zomerz.	
»		»	41 » » 2,55	Boterz.	
BOEKWEIT.		»	44 » » 2,85	G. Mostz.	
Gr. Zand	62 ℔ f 3,90	»	47 » » 3,15	Raapolie p. v. f 40	
»	64 » » 4,30	Bl. Voer	38 » » 2,20	Boter 1 Ton 1e s. f 22	
»	66 » » 4,70	»	40 » » 2,30	Dito dito 2e s. f 20½ à	
Zw. Zand	64 » » 4,10	»	42 » » 2,40	f 20¼	
Veen	64 » » 4,00	Zw. Voer	38 » » 2,40		

Tarwe met weinig handel. — Rogge weinig aan en 10 cent hooger verkocht. — Boekweit in een doen. — Gerst als genoteerd te vergeefs aangeboden. — Haver als voren. — Boonen goed prijshoudende. — Gort weinig in omgegaan.

AMSTERDAM, 6 *Julij.* Tarwe tot vorige prijzen aan cons. verkocht: 130 ℔ n. b. Pools. f 330; 130 ℔ p witte dito f 340; 132 ℔ o. Rost. f 310; 132 ℔ o. Norder f 285; 125 ℔ b. Vries. f 245. — Rogge bij partij iets hooger verkocht: 123 ℔ Hanov. f 148; 120 ℔ Munst. f 134. — Gerst en Haver zonder handel. — In de prijzen van Boekweit was geene verandering: 121 ℔ Holst. f 164; 123 ℔ Vlaams. f 172 aan de Zaan.

Koolzaad in een doen: op 9 vat in Sept. en Oct. 62½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 108, 109 ℔ Koningsb. f 230. — Raapolie dadelijk in een doen en op levering williger. — Lijnolie vast. — Raapolie op 6/w. f 41¼; vlieg. f 40,25; Sept. en Oct. f 37,25 a 50; Nov. f 37,50; Dec. f 37,50 a 75; Mei f 38 a f 38,25. — Lijnolie op 6/w. f 28,50; vlieg. f 27,50. — Hennepolie op 6/w. f 40,25; vlieg. f 39,25.

LONDEN, 4 *Julij.* De aanvoer van vreemde Granen was heden aanzienlijk (9200 qrs), daarentegen bleek die van inlandsche gering te zijn (320 qrs.). De prijzen van l.l. Maandag souteneerden zich.

Holl. Boter gisteren weder 2 sh. lager en met beperkten omgang. De prijzen zijn flaauw als volgt: beste Friesche 70 a 72 sh., beste Hollandsche 60 a 66 sh.

LONDEN, 6 *Julij.* Van inl. Tarwe was heden zeer weinig ter markt, doch de waarde ondervond geene meldenswaardige verandering. Van vreemde was een goede voorraad, maar uit gebrek aan kooplust konden de vorige prijzen niet dan met moeite worden bedongen. Puike Gerst en Haver waren iets duurder. Boonen en Erwten vast.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 7 *Julij.*

Nederl., Werk. Schuld 2½ pCt. 51$\frac{3}{16}$, 51$\frac{7}{16}$, 51⅜; Dito Cert. 3 pCt. 59⅞; Dito dito 4 pCt. 78⅞, 79⅜, 79¼; O. I. Leening 4 pCt. 78½; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 81¼; Aand. Rijn-Spoorw. 4½ pCt. 78. — Belgie, bij *Rothschild* 2½ pCt. 44. — Spanje, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 12⅞, 12¾; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 12$\frac{9}{16}$, 12$\frac{11}{16}$, 12$\frac{11}{16}$; Dito bij dito, Onbepaalde Stukk, 5 pCt. 11$\frac{15}{16}$, 12⅛; Dito 3 pCt. 35⅞, 36, 36; Dito Binnenl. à 6|m. 3 pCt. 27½, 27⅝, 27$\frac{9}{16}$; Coup. *Ardoins* 8$\frac{7}{16}$, 8¾. — Portugal, te Londen 5 pCt. 28⅞, 29, 29; Dito Dito 4 pCt. 29$\frac{15}{16}$, 30, 30. — Rusland, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 102½; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 101½, 101⅝; Cert. bij *Hope* 4 pCt. 83⅞, 84; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 81⅝, 81⅞. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 74½, 74¾; Dito 2½ pCt. 38½, 39¾; Weenerb. bij *Goll en comp.* 5 pCt. 85½; Dito 4 pCt. 71; Braz. 5 pCt. 84¾, 85; Dito 1843 5 pCt. 82¾; N. Mex. 5 pCt. 28½, ¼, ⅛; Peru 4 pCt. 51; Gren. 1¼ pCt. 16½, $\frac{11}{16}$; Ecuador 2$\frac{15}{16}$; Frans. Oblig. 3 pCt. 51⅞; 5 pCt. Frans. Cert. bij *Voomberg* 82¾.

Onderscheidene inkoopen in alle soorten onzer binnenl. fondsen, doch voornamelijk in Integr., deden de prijzen algemeen wederom iets vooruitgaan.

Ook de markt in vreemde effekten was doorgaande willig gestemd. Braz. 1824 v. 200 £ 83¼.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt., Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 51$\frac{5}{16}$; Ard. à 510 £ 12¾; Binnenl. 3 pCt. 27$\frac{9}{16}$; Metall. 5 pCt. 74¼, ⅜.

AMSTERDAM, 8 Julij. Effekten-Societeit, te 4½ uur.

Integr. 2½ pCt. 51⅜, $\frac{7}{16}$. 3 pCts. 59$\frac{13}{16}$. Ardoins a £ 510 12¾, $\frac{13}{16}$. Dito a £ 170 12½. Dito Coup. (nieuwe) 8⅞, $\frac{15}{16}$, ⅞. Binnenl. 3 pCts. 27½ $\frac{7}{16}$, ⅜. Portug 4 pCts. 30, ⅛, ¼. Metalliek 2½ pCts. 39⅞, $\frac{15}{16}$. Fransche Oblig. 3 pCts. 51¾, ⅞. Mexik. 28½.

Tot de genoteerde koersen was de handel, voornamelijk in Fransche 3 pCts. en Spaansche fondsen zeer geanimeerd.

ADVERTENTIEN.

*** Hiermede wordt berigt, dat de **KOMMISSIE** voor de TENTOONSTELLING van VOORTBRENGSELEN van INLANDSCHE NIJVERHEID, voor de Provinciën *Zuid-* en *Noord-Holland*, te houden in de Stad *Delft*, in deze Maand, voornemens is aan te koopen en te verloten een aantal VOORWERPEN, voorkomende op die Tentoonstelling; dat de Prijs van ieder Lot of Aandeel is vastgesteld op *drie gulden;* dat er op de zes Loten één Prijs en vijf Nieten zullen zijn; dat de Trekking zal geschieden op op den 13den Augustus aanstaande; dat zij, die Aandeelen in die Verloting mogten verlangen, verzocht worden, zich aan te melden, hoe eerder, hoe beter, bij den ondergeteekende, bij wien vervolgens die Aandeelen, als ook verdere inlichtingen hieromtrent te bekomen zijn.

G. A. STRATINGH,
Secretaris van het Departement Groningen der Nederl. Maats. ter bevord van Nijverheid.

*** Het **BESTUUR** van het NEDERLANDSCHE BIJBELGENOOTSCHAP, AFDEELING *GRONINGEN*, maakt bekend, dat in het Depôt bij den Boekverkooper MEIJER, aan Der-Akerkhof, op *franco Aanvrage* en tegen *contante Betaling*, te bekomen zijn de onderscheiden uitgaven van BIJBELS en TESTAMENTEN, *met* en *zonder* PSALMEN, ingerigt overeenkomstig de thans gebruikelijke Taal en Spelling, en gedrukt voor rekening van het NEDERLANDSCH-, of BRITSCH- en BUITENLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP, zoo als: **de geheele Staten-Bijbel** voor **f 2-50, f 2-00, f 1-80, f 1-50, f 1-40. Het Oude Testament** voor **f 1-20. Het Nieuwe Testament** voor **f 1-50, f 0-75, f 0-70, f 0-65, f 0-35, f 0-30** Cents.

Groningen, 6 Julij 1849.

Het Bestuur voornoemd,
en namens hetzelve,
W. GERHARDS, *Bibliothecaris.*

HARDDRAVERIJ te Zuidhorn.

Met permissie van den Heer BURGEMEESTER zal er, door eenige Liefhebbers, op ZATURDAG, den 14den Julij, VERREDEN worden:

Tot Prijs: eene briljante **ZILVEREN THEEPOT**, tot Premie: eene **DITO TAFELSCHEL**.

Aangifte der Paarden te twee uur in het Regthuis, bij de Wedw. E. J. OSSENTJUK.

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ
TOT BEVORDERING DER
Geneeskunst.

Het **BESTUUR** van de AFDEELING *GRONINGEN* der NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ *tot Bevordering der Geneeskunst*, maakt aan de LEDEN der Afdeeling bekend, dat de EERSTE VERGADERING zal plaats hebben op **VRIJDAG**, den 13den dezer, 's namiddags te 3½ uur, in het CONCERTHUIS, ter verdere behandeling der in de Vergadering van Vrijdag l.l. ter tafel gebragte onderwerpen, — en dat de Heeren GENEESKUNDIGEN van het Arrondissement *Groningen*, die eene uitnoodiging tot de vorige Vergadering hebben ontvangen, maar nog niet toegetreden zijn tot het Lidmaatschap, verzocht worden op deze bijeenkomst tegenwoordig te zijn, of anders vóór dien tijd hunne adhaesie schriftelijk aan den ondergeteekende franco te doen toekomen.

GRONINGEN, 9 Julij 1849.

Namens het Bestuur voornoemd:
L. ALI COHEN,
Secretaris.

CONCERT te *Grijpskerk*,
ZONDAG, den 15den Julij 1849,
ten Huize van **T. J. BOERSMA**. Aanvang 's avonds te 7 uur.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

H. EDBEKS
en
M. DOORNBOS.

NIEUW BEERTA, 5 Julij 1849.

*** Heden overleed, ten Huize van den Commissionair J. WESTERBORG alhier, de Heer ABRAHAM VAN SLOGTEREN, in den ouderdom van bijna 39 jaren.

GRONINGEN, 6 Julij 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, na eene slepende ziekte van 19 maanden en na eene huwelijksvereeniging van 22 jaren, mijne geliefde Echtgenoot ROELF NIENHUIS, in leven *Commissaris der Beurtschepen alhier*, mij nalatende vier nog minderjarige Kinderen en eene Dochter uit zijn vorig huwelijk.

GRONINGEN, 6 Julij 1849.

A. DIJK,
Wedw. R. NIENHUIS.

*** GRONINGEN, 6 Julij 1849. Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder RENSKE MARS, Weduwe P. F. BARLINCKHOFF, in den ouderdom van bijna 53 jaren.

J. BARLINCKHOFF.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 49 jaren en 4 maanden, mijne Echtgenoote HILLECHIEN H. OOSTERMAN, mij, na eene echtvereeniging van ruim een jaar, vier Kinderen uit een vroeger huwelijk nalatende.

SAPPEMEER, 6 Julij 1849.
Eenige kennisgeving.

J. G. KROON.

*** Heden avond trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het den Alwijzen behaagde, na eene korte doch hevige ongesteldheid van eenige uren, van mijne zijde weg te rukken mijn' onvergetelijken Echtgenoot JAN ARENTS EERELMAN, in den ouderdom van ruim 46 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 20 jaren, en nadat hij bijna 27 jaren ter Groninger Courant- en Boekdrukkerij van den Heer C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA was werkzaam geweest. Diep bedroefd, geef ik met mijne twee overgeblevene Kinderen hiervan kennis aan Familie, Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN, 7 Julij 1849.

ALIDA KLINKERT,
Wedw. J. A. EERELMAN.

*** Het heeft den Heere, die alles met wijsheid bestuurd, behaagd, door den dood van ons weg te nemen ons geliefd jongste Zoontje BERNARDUS, in den vroegen leeftijd van een jaar en bijna 6 maanden; diep bedroefd geven wij langs dezen weg kennis.

GRONINGEN, 7 Julij 1849.

J. B. VAN DER WAL.
C. VAN DER WAL,
geboren **BACKHUIS.**

*** Heden morgen overleed, na eene korte ziekte, tot bittere droefheid van mij en mijne zes Kinderen, mijn veelgeliefde Echtgenoote CATHARINA VELTKAMP, in den ouderdom van 36 jaren, na eene genoegelijke echtverbindtenis van 15 jaren.

Vrienden en Bekenden gelieven deze voor algemeene en bijzondere kennisgeving aan te nemen.

GRONINGEN, 9 Julij 1849.

PIETER PIETERS DE VRIES,
Turfschipper.

*** De Boekhandelaar **J. OOMKENS, J.ZOON**, heeft uitgegeven:

T. KNUIVERS, VERKORTE GESCHIEDENIS DES **VADERLANDS**, van de vroegste tijden tot op de tegenwoordige dagen. 2de deel .... *f* 1—65.
———— HETZELFDE WERK, 2 deelen, *f* 2—90.

G. A. VENEMA, NIEUWE EN EENVOUDIGE **VERKLARING** van de **VERANDERINGEN**, *die de kusten van ons land langs de Zee, de Wadden, de Zeeboezems en Groote Stroomen ondergaan*. gr. 8vo, ... *f* 0—60.

F. M. H. COHEN, HUISELIJK HANDBOEKJE OVER **MOND** en **TANDZIEKTE**, bevattende eenige WENKEN en MIDDELEN ter voorkoming en GENEZING dier ziekte .... *f* 0—50.

BELANGRIJKE PRIJSVERMINDERING.

De Boekhandelaar **H. GEERTSEMA, JR.**, door AANKOOP EIGENAAR geworden zijnde van de volgende **WERKEN**, biedt dezelve tot den laatsten dezes jaars aan:

Reddingius, het Belang der Kerk, *f* 1,00 in plaats van *f* 2,00.
———— Godsdienstig Huisboek, - 1,00 „ „ „ - 2,50.
———— Feestgeschiedenis .... - 0,75 „ „ „ - 1,80.
———— De Chr. Godgeleerdheid - 0,50 „ „ „ - 1,25.
Sander, over de Voorzienigheid, 3 deelen ...... - 1,25 „ „ „ - 3,75.
Mr. *H. O. Feith*, Vijftigjarig bestaan v. h. Instituut voor Doofstommen - 0,75 „ „ „ - 1,75.

*** Bij **H. A. KRAMERS**, te *Rotterdam*, komt van de pers:

Grondbeginselen
DER
LANDBOUWKUNDIGE
Scheikunde en Geologie,
DOOR
JAMES F. W. JOHNSTON.

NAAR DEN VIERDEN DRUK BEWERKT DOOR
J. R. E. VAN LAER.

MET EENE VOORREDE VAN *G. J. MULDER.*

Tweede omgewerkte en vermeerderde uitgave.

Een deel in gr. 8vo, van 23 vellen druks, met Houtsnee-Figuren. Prijs .... *f* 3—00.

DE VOORREDE van ***Prof. MULDER*** is afzonderlijk verkrijgbaar voor 10 cents.

Zijn Hooggel. heeft daarin hoofdzakelijk aangetoond *het Nut der Scheikunde voor den Landbouw*; en verder opmerkzaam gemaakt op de vele verbeteringen en vermeerderingen, die door den Heer VAN LAER aan deze uitgave zijn toegevoegd. Zijn Hooggel zegt daarvan, dat *het bijna eene geheel omgewerkte uitgave mag heeten*, terwijl *het Hoofdstuk over de geologische gesteldheid van ons Land* geheel van de hand des Heeren VAN LAER is.

*** De Boekhandelaar **W. EEKHOFF**, te *Leeuwarden*, heeft uitgegeven en verzonden:

TWAALF GEZIGTEN op de voornaamste Gebouwen en Beplantingen der stad *LEEUWARDEN*, in den tegenwoordigen tijd.

Naar de natuur geteekend door **IZ. REYNDERS** en met eene *korte beschrijving voorzien door* **W. EEKHOFF**, *Archivarius dier Stad.* 1ste Aflevering à **80** Cts.

Dit Plaatwerk zal, keurig uitgevoerd, in zes Afleveringen, van 2 Platen en een vel druks, ieder à 80 Cts., kompleet zijn. Allen, die tot deze Stad in betrekking staan of hare schoone Gebouwen en Beplantingen wenschen te kennen, en bijzonder de Inteekenaren op de *Geschiedkundige Beschrijving van Leeuwarden*, waarop dit een vervolg is, worden tot inteekening op dit Werk uitgenoodigd

---

*** De **COMMISSARISSEN** over den **MACADAMWEG** van *ZUIDLAREN* naar *GLIMMEN* brengen bij deze ter kennis van het publiek, dat de bedoelde Weg thans geheel afgewerkt en goedgekeurd voor de algemeene passagie is OPENGESTELD, en dat de **VOLLE TOL** zal worden geheven van af den **15den Julij aanstaande**, aanvangende te middernacht.

Commissarissen voornoemd:
ARDESCH.
Van wege dezelve:
VAN HEIDEN.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

ZOMERDIENSTEN.

Van *KAMPEN* op *AMSTERDAM* (behalve Zaturdags), **DAGELIJKS**, 's namiddags te 1½ uur.

Van *AMSTERDAM* op *KAMPEN* (behalve Zondags), **DAGELIJKS**, 's morgens te 6 uur.

De **DILIGENCE** van 's *Groningen* over *Zwolle* naar *Kampen*, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van *Kampen* op *Amsterdam*, vertrekt DAGELIJKS, des avonds te 11 uur, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij C. A. FRIGGE; — de Reizigers komen vroegtijdig genoeg te *Amsterdam* aan, om met den laatsten spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* te kunnen vertrekken. — Voorts loopt deze dienst direct door naar *Deventer*, *Arnhem* en *Nijmegen*, en komt te *Arnhem* aan vóór het vertrek van den DERDEN TREIN.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt, ingevolge het 94ste der artikelen van overeenkomst, bekend, dat door den RAAD, in deszelfs ZITTING van heden, in overeenstemming met de bepalingen van het 92ste en 9de der evengenoemde artikelen, is besloten tot de **UITKEERING** van een **DIVIDEND** over het Boekjaar 1848, ten bedrage van **VIJFENVEERTIG GULDENS** over elk **AANDEEL** groot *f* **1000**, staande **op naam**, en verwittigt dien ten gevolge de HOUDERS van AANDEELEN OP NAAM, dat, overeenkomstig den inhoud der bij die Aandeelen afgegevene nieuwe Dividendbewijzen, tot de BETALING, tegen intrekking van het *veertiende* derzelve, zal worden gevaceerd bij de NEDERLANDSCHE BANK te *Amsterdam*, en wel te beginnen met den *eersten Augustus* 1849.

AMSTERDAM, 29 Junij 1849.

VAN DER OUDERMEULEN, *Pres.*
GOUDSWAARD, *Dir., fung. Secret.*

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** brengt ter kennis van de STEMGEREGTIGDE DEELHEBBERS, dat, in gevolge het 91ste der Artikelen van overeenkomst, de in de vergadering van COMMISSARISSEN goedgekeurde **BALANS** over het **VIERENTWINTIGSTE BOEKJAAR**, geëindigd met ultimo December 1848, voor hen ter visie zal liggen van **den 9den tot en met den 24sten Julij 1849,** ter SECRETARIJ van de DIRECTIE te *Amsterdam*, bij de AGENTEN der MAATSCHAPPIJ te *Rotterdam*, *Middelburg* en *Dordrecht*, aan het LOKAAL der KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN te *Leiden*, en op het RAADHUIS der Stad *'s Gravenhage.*

AMSTERDAM, 5 Julij 1849.

VAN DER OUDERMEULEN, *Pres.*
GOUDSWAARD, *Dir., fung. Secret*

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG, den 19den Julij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein G. F. RASKER, op den hoek van het Ameland, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een sterk **HEKTJALKSCHIP**, genaamd *DE JONGE TORTEL*, groot 82 tonnen, met INVENTARIS, bevaren wordende door O. TEN OEVER, liggende aan de Groenmarkt te *Groningen*. — Om dadelijk na den toeslag te aanvaarden. Te bezien dags vóór en op den verkoop van 10—12 en van 2—5 uur.

Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op WOENSDAG, den 25sten Julij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein B. TEN HAVE, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

Eene HEEREN BEHUIZING, zijnde thans eene **SCHOOL**, staande en gelegen Zuidzijde in den Achter-den-Muur, tusschen de Oude Boteringe- en Kijk-in-'tJatstraten, te *Groningen*, get. E. 69 V, rood K 126, thans door den Heer W. L. H. KÖSTER HENKE en Mejufvrouw in eigendom wordende bewoond.

Om op den 1sten November 1849 te aanvaarden.

Gemelde Behuizing kan vóór en op den dag van Verkoop, des namiddags van 2—5 uur, tegen Bewijs van Toegangskaartjes, bij den ondergeteekenden Notaris te bekomen, in oogenschijn worden genomen, terwijl de Eigendomsbewijzen en Veilconditiën op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

Eerlang zullen publiek TE KOOP worden aangeboden: Vier mandeelige nieuw vertimmerde WOONKAMERS, staande in de Groote Kruisstraat.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN EIKEN HOUT.

Op ZATURDAG, den 14den Julij 1849, des voormiddags te 10 uur, bij den Molen *DE VRIENDSCHAP*, van H. BLOUW, buiten het Kleine Poortje, bij *Groningen*, bestaande in eene groote partij KROMHOUTEN, BOGTEN, PALEN, ENZ., geschikt tot alle Timmerwerk.

FIRMA **Steen & Comp.**

Maandag, den 16den Julij

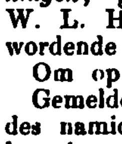

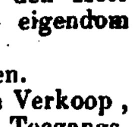

1849, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zal, vóór en in 't Nieuwe Verkoophuis, in de Oosterstraat, worden verkocht: de nagelatene **INBOEDEL** van wijlen den Heer J. D. SMITH, bestaande in een MAHON. BUREAU met BOVENSTUK, DITO CANAPÉ, KOLOMTAFEL, BOEKENKAST, Moderne MAH. STOELEN met PAARDENHAREN ZITTINGEN, fraaije SPIEGELS en SCHILDERIJEN met VERGULDE LIJSTEN, PORSELEIN, GLAS, AARDEWERK, KOPER, TIN, BLIK, IJZER- en VAATWERK, BEDDEN met TOEBEHOOREN, LINNEN, MANS LIJFSTOEBEHOOREN, eenig ZILVER, ENZ.; alles te bezien Zaturdag namiddag van 2—6 uur.

FIRMA **Steen & Comp.**

BOELDAG,

ten overstaan van den Deurwaarder **F. DE VRIES**, op ZATURDAG den 14den, MAANDAG den 16den en DINGSDAG den 17den Julij 1849, ter instantie en aan de Boerenplaats van de Erven van wijlen A. H. WIERSEMA en Vrouw, in de *Schilgeham*, bij *Winsum*, van beste PAARDEN, 40 RUNDERBEESTEN, allen v... het schoonste ras, 60 OUDE en JONGE SCHAPEN, eenige VARKENS, een zoo goed als nieuwe KAPWAGEN en CHAIS, VELDWAGENS en verder alle tot Boerderij behoorende WERKTUIGEN.

Voorts 17 Bunders **VELDVRUCHTEN**, als GERST, ROGGE, HAVER en BOONEN, 14 Bunders TOPGRAS, en in Oppers staand HOOI, met de NAWEIDE van dien; — en eindelijk al de **HUISMOBILAIRE GOEDEREN**, bestaande in KABINETTEN, SECRETAIRES, STOELEN, TAFELS, SPIEGELS, ENZ., beste BEDDEN met TOEBEHOOREN, **MELKENKAMERSGEREEDSCHAPPEN**, waaronder zeer vele KOPERGOEDEREN en andere VOORWERPEN; alsmede eene fraaije verzameling van **BOEKWERKEN**, ENZ., ENZ., ENZ.

Zullende den eersten dag de Levende Have, Kapwagen, Chais, Veldwagens, enz. worden verkocht; den tweeden dag de te veld staande Vruchten, Hooi, Topgras en Naweide, en den derden de Huismeubelen, Melkenkamersgoederen en de Bibliotheek.

Den eersten dag des namiddags precies te 2 uur,
Den tweeden dag des namiddags te 5 uur, — en
Den derden dag des namiddags te één uur te beginnen.

F. DE VRIES,
Deurw.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van de Kinderen en Erfgenamen van wijlen P. NANNINGA en Vrouw, in *den Andel*, op MAANDAG, den 16den Julij 1849, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein J. F. DE VRIES, in *den Andel*, publiek te Koop presenteren:

I. De VASTE, ALTIJDDURENDE en ONOPZEGBARE BEKLEMMING van 3 Bund., 76 Roed. en 90 Ell. best *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 24—00; en II. ADIDEM van 4 Bund., 52 Roed. en 50 Ell. best *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 32—00. Alles gelegen in den *Uiterdijk*, te *Andel*.

Doch de Veilling der verdere perceelen (waaronder eene *IJZERSMEDERIJ*) van bovengenoemde Erfgenamen, in de *Provinciale-* en *Groninger Couranten* van den 3den Julij l.l. geannonceerd, ZAL GEEN PLAATS HEBBEN.

H. VAN BOLHUIS.

De ondergeteekende, voornemens zijnde, na de VACANTIE met de **SCHOOL** op te houden, BEDANKT de Ouders, die zijnen Vader en hem gedurende een tijdverloop van eenenveertig en een half jaar zoo ruim met hunne gunst vereerd hebben, en beveelt zich verder aan tot het geven van **PRIVATE LESSEN** en als **BEËEDIGD TRANSLATEUR.**

W. L. H. KÖSTER HENKE.

GRONINGEN, 10 Julij 1849.

NB. Zijne **SCHOOLTAFELS** en **LAMPEN** zijn UIT DE HAND TE KOOP.

De ondergeteekende D. NANNINGA, te *Uithuizen*, de door hem gedrevene AFFAIRE van den **HOUTZAAG-** en **OLIEMOLEN**, te *Uithuizen* hebbende OVERGEDRAGEN aan zijne Zonen H. NANNINGA en B. NANNINGA, welke die onder de FIRMA **H. EN B. NANNINGA** zullen voeren, vermeent hiervan door deze te moeten aankondiging doen, terwijl hij, onder dankbetuiging voor het door hem genoten vertrouwen, zijne Zonen en Opvolgers aanbeveelt.

D. NANNINGA.

De ondergeteekenden, H. NANNINGA, te *Oldenzijl*, en B. NANNINGA, te *Uithuizen*, hebben opgerigt eene **VENNOOTSCHAP**, tot het voeren van den **HOUTZAAG- EN OLIEMOLEN** te *Uithuizen*, vroeger door hunnen Vader gevoerd, en zulks onder de FIRMA **H. EN B. NANNINGA**, welke Firma reeds een' aanvang heeft genomen en van welke beide de onderteekening zullen hebben.

Zij bevelen zich bij deze aan in de gunst en het vertrouwen, hetwelk hun Vader, in diezelfde Affaire, gedurende eene reeks van jaren heeft mogen genieten.

H. NANNINGA.
B. NANNINGA.

MAGAZIJN VAN
PORSELEIN EN ENGELSCH AARDEWERK.

De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij dezer dagen eene groote sortering van bovengenoemde **ARTIKELEN** uit de beste Fabrijken, alsmede **ENGELSCHE SLIJPSTEENEN** heeft ontvangen, waarmede hij zich vriendelijk rekommandeert.

B. J. DE JONGE,
Harderingeboog, te *Groningen.*

De ondergeteekende heeft de eer, aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij bij zijne PATENTOLIJFABRIJK, op *heden* ook eene **KRUIDENIERS- EN VICTUALIEWINKEL** heeft GEOPEND, in zijne Behuizing, aan het SCHUITENDIEP, op den hoek van den Pluimersgang, te *Groningen*. Hij beveelt zich tot het leveren van die artikelen minzaam in eens ieders gunst; belovende door eene honnette en civiele bediening zich het vertrouwen van zijne Begunstigers waardig te maken.

GRONINGEN, 9 Julij 1849.

E. DEVES, R.z.

MOLENSTEENEN,

tot aanzienlijk lagere prijzen, TE KOOP bij D. ZUITHOFF, Steenhouwer te *Groningen*, tegenover de Ossenmarkt.

GENUA-OLIE ontvangen.

A. A. SMITH.

ECHTE PATENT-PORTLAND CEMENT,

geen *Hamburger*, maar **ENGELSCH** *FABRIKAAT*, is voortdurend verkrijgbaar bij

J. VAN HULST, *Steenfabrikant* te *Harlingen*, en VINC. VAN HULST, te *Kampen.*

TE KOOP:

Een OVERDEKT PRAAMSCHIP, groot 35 Tonnen, met al deszelfs TOEBEHOOREN en TUIGAADJE. — Adres bij den Kastelein JAN ALDERTS, te *Obergum.*

TE KOOP:

Pl. min. 30 Voer best gewonnen KLEIHOOI, staande aan het water. Te bevragen bij de Kasteleins ELENGA en KNOOP, te *Onderdendam*, en JAN ALDERTS, te *Obergum.*

---

f 2000 à *f* 3000 disponibel,

tegen billijken INTEREST, op **EERSTE HYPOTHEEK**. Te bevragen onder letter K, aan het BUREAU dezer COURANT.

W. BROCADES, Apotheker en Chemist te *Meppel*, verlangt tegen den 1sten November 1849, op billijke Voorwaarden, een **BEDIENDE**, die wegens kunde, bekwaamheid en gedrag voldoende bewijzen kan vertoonen.

Adres, met gefrankeerde Brieven of in Persoon, bij bovengenoemde.

TWEE GOUD- EN ZILVERSMIDSGEZELLEN,

die hun WERK goed verstaan, kunnen geplaatst worden bij

H. E. OVING,
in de Oosterstraat.

TWEE of DRIE **KLEERMAKERSKNECHTEN**, hun Werk verstaande, WERK verlangende, kunnen zich vervoegen bij J. GEUBELS, Kleermaker in de Gelkingestraat.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.